

Szerkesztőség

Arad, Asser-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... .. 1080 le
Fél évre ... .. 540 le
Negyed évre ... .. 270 le
Havonta ... .. 90 le

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Megbilincselte tudomány.

Valamennyi rendeletkigondoló bucaresti-miniszteriális hivatal közül az Anghelescu-féle a legszorgalmasabb és legötletesebb. Ezek az irodák tudvalevőleg azért működnek, hogy az állampolgárokat, de különösen a kisebbségi nemzetekhez tartozó állampolgárokat háttérbe szorítsák s életlehetőségeiket megnehezítsék. A közoktatásügyi miniszterium tervezésén gyártja a rendeleteit és nem is titkolja a célt: a kisebbségi kultúrától letörése. Kezdve az elemi oktatással, egészen a diploma megszerzéséig a magyar tanuló kálváriájára szinte tragikus. Nemcsak a megletően kiíratatlan és feleslegesen terjengő tananyaggal kell gyermekeinknek kemény harcot vívniuk hanem még az egyes tantestületek velük szemben megnyilvánuló antagonizmusát, valamint a nyelvi nehézségek akadályozzák őket abban, hogy tanulmányaikban előrehaladjanak és eljussanak a baccalaureatusig. Valóságos hőstett már Romániában és az illető kisebbségi tanuló szorgalmának, szivósságának, képességeinek fényes bizonyítéka az, hogy ennél akadályon keresztül sikeresen leteszi az érettségi vizsgát.

És ha már a magyar diák eljutott odáig, hogy valamelyik egyetemre beiratkozhat, lelkiismeretesen számot vet magában azzal, hogy magyar vidéken, magyar környezetben élve nem igen volt képes az iskolákban felfizetve tanított államnyelvet olyan tökéletesen elsajátítani, hogy ezzel a nyelvtudással neki merjem fogni a magasabbfokú és igényű egyetemi tanulmányoknak. A román nyelven bemagolt ismeretek már az anyanyelvén raktározódtak el agyában, amelyet ugyancsak meg kell erőltetnie, ha a megemésztett iskolai anyagot román nyelven kell visszaadnia. Értelme tehát, hogy a pályaválasztás előtt álló fiatalnak, aki végigszendvedte az elemi és középiskolák torturáit, inkább vállalja a koplással és anyagi gondokkal járó fizikai fájdalmakat és mindent elkövet, hogy egyetemi tanulmányait a saját anyanyelvén végezhesse. Négy-öt esztendőig kell ezért a szülői háztól távol nélkülöznie és rengeteg pénzt elköltenie, amíg végre megszerzi a diplomát, amelyet olyan sokat küzdött.

Anghelescu miniszter pedig most egy csapásra elvágta azt az utat, amelyre a budapesti egyetemet végzett fiatalok a drága diplomával zsebükben oly boldogan és reménykedve készülődtek: a hazafelé vezető utat. Rendeletet bocsátott ki Anghelescu, a mely szerint azok, akik a budapesti magyar egyetemen szereztek meg diplomájukat, csak az esetben folytathatnak vele prakszist Romániában, ha itt újból elölről kezdik tanulmányaikat, végigjárják az összes egyetemi éveket és leteszik az összes vizsgákat.

Ez annyit jelent, hogy a nehezen megszerzett diplomát szegre akaszthatja az életre készülődő ifjú és a szenvedéses diákeveket ismét elölről kezdeni, ha maradt még energiája. Anghelescu rendeletei rendszerint elevenbe vágnak és fájdalmasan szisszen: fel ilyenkor az erdélyi magyar intelligencia. A mosztrifikálás lehetetlenné tette újabb sebet ütött kisebbségi életünkön és a miniszter ur meg lehet elégedve a hatással. A kegyetlen ostromcsapás meg fogja szüntetni a nivós külföldi egyetemre való gravitálást. De ezt

Bethlen György gróf nagy beszéde a kultuszjavaslat ellen.

A Magyar Párt nem fogadja el a javaslatot. — Heves szóharc a pártelnök és a miniszter között.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-tudósítójának távirata.) A belpolitikai életben nagy és élénk figyelmet keltett Bethlen György grófnak, a romániai Magyar Párt elnökének a kamara tegnapi ülésén a kultusztervény-javaslat vitája során elmondott beszéde. A javaslat első szónoka különben Iorga Miklós volt, aki kétségbevitte az államhatalomnak a jogát arra, hogy beavatkozhassék egyházi kérdésekbe. Eltéli, hogy román és román között vallási egyenlenséget szítanak azzal, hogy elválasztó vonalat húznak a görög katolikusok és a görög keletiek között. Iorga után Bethlen György gróf emelkedett szólásra. Beszéde elején a kultuszjavaslat ellen foglalt állást, bár beismeri, hogy az eredeti szöveget a magyarság kívánságainak részben figyelembe vételével némileg átdolgozták. Kijelenti, hogy a javaslat súlyos sérelmét jelenti a kisebbségi egyházak évszázados alkotmányának, mert azt a tulajdonos állam adminisztrációs rendszer uralma alá helyezné. Ez ellen a szándék ellen — mondja — a Magyar Párt felemeli tiltakozó szavát.

— Az állam felügyeleti jogát, ha az egyházakat az állam törvényeinek és a közérkölciségnek ellenére korlátozzák, úgy fenntartás nélkül elfogadjam a javaslatot, azonban úgy látom, hogy a törvényjavaslat ezen alapelvek korlátain túl megy, oly mértékben, amely már meghaladja az államnak az egyházakkal szembeni jogkörét. Ez pedig felette veszélyes, mert ősi egyházi alkotmányunk adminisztratív rendelkezései a lelki élettel már annyira összefolytak, hogy a hívők nagy tömege ezeket nem képes egymástól elválasztani. A hívők nagy sokasága az egyház alkotmányát épen olyan szentnek és sérthetetlennek tartja, mint magukat a vallási parancsokat.

Bordea Lupu-párti képviselő közbeszól: Legyen szíves a gróf ur megmondani, melyek a törvényjavaslatnak azok a rendelkezései, melyek az állami beavatkozást tulajdonos kioldozzák.

Bethlen György gróf: Például az a szakasz, amely kimondja, hogy az egyházmegyék kötelesek pénztári jelentéseiket a kultuszminiszteriumnak beterjeszténi. Vagy az a szakasz, amelyik szerint a püspökök rendelkezéseiket cenzurázás végett a kultuszminiszteriumba kötelesek beküldeni. Bethlen gróf ezután kifejti, hogy a gyakorlati életben még fokozódik a veszély, ha meggondoljuk, hogy az állam ellenőrzési jogát az egyházakkal szemben a kormány gyakorolja, amely pedig pártkormány lévén, abba a kísértésbe juthat, hogy pártkérdéseket keverjen az egyházak ellenőrzésébe, pedig az egyházakat a politika hullámainál távol kellene tartani. Amidőn a javaslatnak szabadságellenes részeitől beszél. Lapedatu kultuszminiszter közbekiáltja: Ez nem áll!

szelidebb és eredményesebb eszközzel is el lehetett volna érni. Például úgy, hogy megszüntessék a kényszerítő okokat és körülmé-

Bethlen György gróf: Ezt Iorga is megállapította.

Lapedatu: Iorga azt is állította, hogy a javaslat egész szellemét az osztrák-magyar monarchiából hoztuk.

Bethlen György gróf: Erdély mindig példája volt a vallásszabadságnak! Hivatkozik a vallásszabadságokért vívott harcokra. Bocskay, Bethlen Gábor és a Rákócziak idejében. Mária Terézia uralkodása alatt ugyan volt bizonyos türelmetlen katolizáló tendencia, azonban Erdélyig nem hatolt el. Őva inti a parlamentet hogy lelki kérdéseket többségi alapon intézzen el. Ilyen kérdések megoldásához nem elég a többség szavazata, ehhez az ország érdekeltek harmóniája szükséges. Ez a javaslat, ahelyett, hogy rendet, nyugalmat, megelégedést teremtené, csak újabb belső károknak lesz okozója.

Lapedatu: Melyek azok a spirituális dolgok, amelyekre a képviselő ur hivatkozik?

Bethlen György gróf: Anghelescu iskolatörvénye szerint az állami elemi iskolákban a hittant a tanító fogja tanítani.

Anghelescu: Keresztvetésne és az imákra nem a tanító fogja tanítani a gyermekeket! Bethlen György gróf azzal fejezi be beszédét, hogy mint a magyarság és a százados történelmi múlttal rendelkező magyar egyházaknak a szószólója, úgy múltunk, mint jövőnk iránti kötelességből kifolyólag tartotta szükségesnek felsorolni mindezeket az okokat, amelyeknél fogva a magyarság nem fogadja el a kultusztervényjavaslatot.

A javaslatához egyébként még Kräuter Ferenc dr. sváb képviselő szólalt fel, aki főleg az egyházakat ért agrársérelmeket tette szóvá. Kijelenti, hogy az egyházakat tönkre tették, mert birtokaikat elvették és felosztották. Paál Árpád dr. arra hivatkozik, hogy a békeszerződés 11-ik pontja szerint a székelyeknek és a szászoknak helyi autonómiájuk van az egyházakat és iskolákat illetőleg. Ebből a szempontból kiindulva sérelmesnek találja a kultusztervényjavaslatot, amelyet nem fogad el.

Vitézi telket kapott a nemzet-parasztpárt vezére.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A temesmegyei Fény községben 75 hold állami rezerva földet osztottak ki tegnapelőtt három tényleges, illetve tartalékos katonának, akik tagjai a Vitéz Mihály-rendnek. Ezek között az első Mihalache, a topolováci tanító, a nemzeti-parasztpárt egyik vezérpolitikusa, a ki mint tartalékos tiszt szintén megkapta a legnagyobb román katonai kitüntetést. Huszonöt hold birtokába jutott és a birtokbavételnél személyesen résztvett. Ionescu agrártanácsos a helyszínen nyújtotta át a földosztó határozatokat, a község parasztjai pedig zenés ünnepélyt rendeztek ez alkalommal.

nyeket, amelyek eddig az erdélyi magyar diákokat a budapesti és más külföldi egyetemre ülték...

Május 6-ra halasztották az alba-iuliai gyűlést.

A kormány erőlyesen cáfolja a távozásáról szóló híreket. — Szigorú ellenőrzés alá kerül az alba-iuliai nagygyűlés. Bratianu Vintila nagy beszéde a kamarában.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A nemzeti-parasztpárt vezérő-bizottsága május 6-ra tűzte ki az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlés időpontját. A meghívókat ma este küldik szét a vidéki szervezeteknek. Az elhalasztás hivatalos magyarázata az, hogy április 22-én az időjárás még nem annyira kedvező, hogy a résztvevő tömegek éjszakákon át a szabad ég alatt tartózkodhassanak.

A lapok jelentése szerint az ellenzék az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlés után nagy tüntetést fog rendezni a fővárosban az alba-iuliai (gyulafehérvári) gyűlés határozatainak végrehajtása végett. Maniu Gyula, aki elnököl a nemzeti-parasztpárt vezérő-bizottságának mai értekezletén, este Clujra (Kolozsvárra) érkezik.

A kormány helyén marad s szigorú felügyelet alá helyezi az alba-iuliai gyűlést.

Ma délelőtt a liberális-pártkörben értekezletet tartottak a vidéki pártszervezetek elnökei az általános helyzetről és a parlamenti szünet alatti tevékenységet vitatták meg. Bratianu Vintila miniszterelnök apellált a párt egységére és hangsúlyozta, hogy a liberális-pártnak most sokkal inkább, mint valaha példát kell mutatnia a fegyelmiről. Felhívja pártbivóit, hogy a parlamenti szünet alatt fejtsenek ki élénk propagandát a falvakban és városokban, rámutatva arra, hogy milyen munkát végzett a liberális-párt. A miniszterelnök ezután az alba-iuliai (gyulafehérvári) kérdésről beszélt és kifejtette, hogy a kormány hajlandó megadni az engedélyt a gyűlésre, ha a nemzeti-parasztpárt garantálja a rendet és azt, hogy az állam alapelveinek vitáját mellőzi. Bármilyen eltérés a megállapított rendtől, szigorú megtorlást fog maga után vonni. A miniszterelnök ismételtén megcáfolta a kormány

visszalépéséről szóló rosszakaratu híreket és mint a kormány feje, kategorikusan kijelentette, hogy szó sincsen a liberálisok távozásáról, mert arra nincs is komoly ok és ezenkívül morális lehetetlenség a visszalépés az ellenzék fenyegetésének pressziója alatt. A kormány elhatározta, hogy marad és folytatja munkáját a háboru utáni eredmények konszolidálása végett.

Bratianu miniszterelnök bejelenti a stabilizációt.

A kamara mai délutáni ülésének megnyitása után Bratianu Vintila miniszterelnök szólalt fel, hogy válaszoljon dr. Fildermann interpellációjára. A miniszterelnök kifejtte, hogy a háboru után szükség volt megszorító törvényekre a gazdasági élet rendbehozatala végett. Ma azonban az összes áldozatok jutalmát láthatjuk — mondja. A törvényes stabilizálás megvalósítható, annál is inkább, mert a stabilizálás tényleg már meg is történt, ami komoly pénzügyi intézkedések egész sorának természetes következménye. A stabilizálás a bankjegykibocsátás normalizálását feltételezi. A Banca Nationala a háboru után nem fejthette ki normális tevékenységet és ezért a bankot újból hivatása magaslatára kellett emelni. Kéri a parlamentet, hogy támogassa a morális konszolidációt. Forgótükre van szükség az állam szükségleteinek fedezésére és a norma-

lis működés biztosítására. A Banca Nationala-nak csupán a pénzügyi és gazdasági élet szabályozása a feladata. Mentésíteni kell a Banca Nationalat az iparba és kereskedelembe befektetett terhektől és ezt a feladatot azokra az intézményekre kell bízni, amelyek e célból létesültek.

Juniusban rendkívüli ülészak lesz.

A stabilizáció megfelelő pénzforgalmat fog eredményezni, amely fokozatosan, meg nem állapított időn belül másfél milliárd arany leire fog emelkedni. A stabilizáció ezenkívül megfogja könnyíteni az állam adósságainak kifizetését a Banca Nationalával szemben. Ma vizsgát teszünk eddigi munkánk eredményességéről — folytatta a miniszterelnök. Hazánk elleniségei heves kampányt folytatnak ellenünk a külföldön, hogy megakadályozzák a szükséges kölcsön nyújtását, de a nagy államok nem hallgatnak az elleneséges híreztelésre. Vannak az országon belül is olyan egyének, akik nem tekintik az ország érdekeit. Harcolnunk kell, de győzni fogunk. (Taps.)

Dr. Fildermann válaszában hangsúlyozza, hogy a termelés fokozására van szükség. Követeli az állam szállítójának kifizetését.

Bratianu Vintila türelmet kér, amely az ország összes nagy kérdéseiben mindig megnyilvánult. Az őszi ülészakra előtti szükség lesz egy rendkívüli ülészakra juniusban, amikor most folyó törekvéseink eredményeit fogjuk bemutatni. (Taps.)

Az elnök kéri a képviselőket, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a besszarábiai egyesülés júliusi ünnepségein, majd folytatják a kftusztörvény vitáját.

Mozgalom indult meg az új lakbértörvény újabb módosítására.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Lupta értesülése szerint a szenátusban erős irányzat indult meg a lakbérleti törvényjavaslatban megállapított 32-szeres kvóta csökkentésére és a meghosszabbításnak az összes lakbérletl

szervezőkre való kiépítésére. A szenátus többsége attól tart, hogy az ilyen népszerűtlen javaslatok árthatnak a pártnak. Vannak olyanok is, akik a háboru előtti lakbérhatárt 250% leire, illetve koronára akarják felemelni.

Utközben.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályáimról.

Írta: FEDÁK SÁRI.

Pataky harminc évvel volt idősebb nálam. Azt mondom:

— De Nelly néni, kérem, hiszen sokkal öregebb, mint én és két évvel idősebb, mint az apám.

— Az nem számít. Attól lehetek ti nagyon boldogok. — Nelly néni akkor nem tudta Munkácson, hogy a korkülönbség igenis számít. Nagyon is számít. Már mint a férfiak részéről. En házasságban még csak öreg férfit láttam. Öreg nőt még soha. — Hidd el nekem, — mondja Nelly néni, — ezzel érdemes foglalkozni, ezzel érdemes az időt tölteni. Sokkal inkább, mint azzal a másikkal, akinek a kedvéért idehoztak.

Akkor tudtam meg, hogy engem valakinek a kedvéért a mamák odavitték. Hogy férjhez akarnak adni. Akkor láttam, hogy hohó! — hiszen itt igenis lehet férjhezmenetelről beszélni.

— Mondja, Nelly néni, mit gondol, lehetne tényleg ezzel a Patakyval valamit kezdeni?

— Biztos. Ugy néz rád, majd kiesik a két szeme. Az, hogy az arca olyan veres és a haja egy kicsit megritkult és egy kis pocakja van, az nem baj. Ezredesné lesz Munkácson. Akkor aztán járhat sz mulatságba, lesz aki táncoltasson. Egy egész hadosztály.

— Gondolja Nelly néni, hogy lehet? Gondolja, hogy ez a Pataky... hogy lehet?

— Próbá szerencse. Én azt mondtam az előbb neki — és itt eltakarta a tenyerével a száját és sugva mondta — azt mondtam az előbb neki, hogy nagyon gazdag vagy. Ez jó. Ezt te is mondod. És végül nem is hazudsz neki. Van neked. Hagyott neked Péter bácsi.

A szívembe nyíllalott. Jaj. Péter bácsi. Péter bácsi nem arra hagyta nekem azt a pénzt, hogy egy nála nálam harminc évvel idősebb

attila az oltárhoz vezessen. Péter bácsi nem arra hagyta nekem a pénzt, hogy én egy embernek szenteljem az életemet. Péter bácsi milliókra gondolt, mikor nekem az ötezer pengő forintot hagyományozta. Ezt azonban nem árultam el Nelly néninek. Csak annyit mondtam:

— Minden jó volna, csak — itt úgy elnéztem a levegőbe, egy jószemű figyelő látta volna, hogy gondolkodom — csak az kár, hogy — szakálla van.

Nelly néni diadalmasan nézett rám:

— Leberetváltatjuk, te számár, leberetváltatjuk. — Körülnézett, hogy nem-e hallja valaki: — Az ilyen öregedő férfi a világon mindenre rávehető. Madzagon lehet őket ráncigálni, az orruknál fogva vezetni. Az ilyen öregedő férfi minél jobban azt hiszi magáról, hogy okos, annál könnyebb lóvá tenni.

Nagy figyelemmel hallgattam. Aztán felkeltem mellőle, kihúztam magam, összeigazitottam a világoszöld fulár ruhámat és elszántan neki indultam a parknak. Utközben Katinzky Ernővel találkoztam. Ő volt az, akivel a mamák össze akartak boronálni. Ő volt a legelső és legfinomabb fiatalember Beregszászon. Magas, szikár, szőke, kékszemű. Azt hiszem, tetszett is nekem. Mellém szegődött és kísért a parkban, a kacskaringós utakon. Folytonosan beszélt. Szerettem hallgatni a hangját. Egészen közel hajolt hozzám, úgy beszélt. Éreztem a lehelletét az arcomon. Nem haragudtam érte. Különös, hogy nem minden lehelletnél érzi azt az ember, hogy: juj, melegeit fuj a fülembé. Félig behunyt szemmel mentem mellette és hagytam beszélni. Nem emlékszem már, miket mondott. Talán mégis jobban kellett volna figyelni, hogy miket mond. Most, ennyi sok hosszú esztendő után, sajnálom, hogy nem figyeltem jobban. Ebben a peroban biztosan gazdagabb volnék, ha nem is többel, de legalább tíz mondattal, amit valaki nagyon régen a szőlősi parkban szerelmes hangon a fülembé sugott.

A táncolók között megtaláltam Patakyt. Amint meglátott, otthagyt mindenkit, hozzám rohant, a karját nyújtotta, belekapaszkodtam, mosolyogva biccentettem a mellettem álló végtelen szimpatikus szőke fiúnak és csicseregve, mint a gerleamadár, elindultam alezredesemmel a fenyőfák felé:

— Köszönöm, kedves Pataky, nem táncolok, inkább jöjjön sétálni velem egy kicsit és beszéljessünk valami okosat, valami kedveset. Talán a közös barátunkról, Berzsényi Danika főhadnagyról... Miért nem jött el? Nagyon kedves pajtásom. Ő is beregszászi. Maga is úgy kedveli, na, annak örülök... Mondja, édes Pataky, ha maga most... nézze kérem...

És eltűntünk a fenyők között.

Először és azt hiszem egyszersmind utóljára történt meg velem az életben, hogy az eszem nem azt tette, amit a szívem szeretett volna. Milyen szívesen hallgattam volna tovább a kedves szívbeli szavakat. Az ész jó tanácsadó, biztos kalauz, de csak úgy, ha előbb a szívünket kérdezzük meg. Sajnálom azokat a nőket, akik kénytelenek az eszük után cselekedni és szinte megvetendők azok, akik kizárólagosan csak az eszük szerint cselekednek. Milyen katasztrófába sodródtunk volna és hányan, ha akkor az én eszem diktálta furfangom sikerül. A mondatot már nem tudtam befejezni, mert ezredesem az első Kanyarodónál megragadta a kezemet s azt mondta:

— Imádott istenség! Imádott istenség!

Sohasem hallottam azelőtt ezt a kifejezést.

— Imádott istenség rendelkezék az életemmel. Ha parancsolja, azommal főbe lövöm magam.

— Na, na, na, alezredes ur, kedves Pataky, kár volna ezt a szép életet — így egy kicsit koketten néztem rá — csak, úgy egyszerről itthagyni.

— Mit nekem az élet, imádott istenség, ha semmi reményem nincs, hogy maga az enyém lehet.

Az új lakbértörvény elő

Írta: Dr. Fuchs Albert, ügyvéd.

Ha az új lakbérleti törvényt abban a formában, amint azt a kamara elfogadta, véglegesnek tekinthetjük, elmondhatjuk róla, hogy alapelveiben megfelel annak a szociális szükségletnek, amelynek védelmére hozatott. A védelmi keretek olyan tágak vannak megkonstruálva, hogy azok között úgy az alsóbb osztályok, mint a védelemre ugyancsak reászoruló középcsoport szépen megfér. Hiszen köztudomásu, hogy a háború előtt alig volt 4-5 szobás lakás, amely 1600 korona bért fizetett volna úgy, hogy ha a törvényben lefektetett általános jogelv nem volna magában a törvényben megtörve, a lakások túlnyomó része részesezné ebben a védelemben. Van azonban egy frappáns intézkedése a törvénynek, amely ezt az általános jogelvet valósággal megtörpejtőzza. Kizárja ugyanis a meghosszabbítás kedvezményéből mindazokat a lakókat, akikkel szemben az előző törvény 36. §-a értelmében 1928. május 1-ére jogerős kilakoltató ítélet hozatott. Az igazságügyminiszter ur — állítólag — azt mondta, hogy kb. 800 ilyen ítélet van. Ezzel szemben tény az, hogy csak Aradon van körülbelül ennyi és nem kétséges, hogy az ilyen ítéletek száma az országban sok ezerre tehető.

Gyakorlati jogásznak kell lenni, hogy átérizzük ennek az intézkedésnek végzetes súlyát. Aki a törvényeknek nemcsak külső határait keresi, de akit a belső organikus tényezők is érdeklik, lehetetlen, hogy eme kis jogszabály mellett közömbösen tovább haladjon, amely a törvény egységes és sima felületén rosszindulatú kelés módjára emelkedik ki, hogy még a felületen szemlélőnek is szemébe ötlök. Mert érdekes megtudni, miről is van szó. Cudalbu ur, az Averescu-kormány érdemes igazságügyminisztere arra a meggyőződésre jutott, hogy Romániában az építkezések olyanra előrehaladtak, hogy lakásvédelemre immár szükség nincs, (ez nem tréfa, hanem egyszerűen szó szerinti idézet a tavalyi lakbértörvény miniszteri exorzéjából.) Az ő lakbérleti törvénye tehát kategorikusan felszabadítja a lakásokat és az egy évi bennmaradást mintegy kegyelmi költözöködési időként engedélyezi a bérlő számára. Hogy azonban a háztulajdonos mindenképpen biztosítsa magának 1928. május 1-ére a szabad rendelkezési jogot, ama bizonyos 36. szakaszban megadja a jogot a törvény, hogy az átmeneti idő alatt bármikor bírói ítéletet provokáljon a lakóval szemben, amelynek értelmében ez köteles 1928. május 1-én a lakásból kimenni. Ez egy törvényes preventív intézkedés az esetleges rosszhiszemű lakóval szemben, egyszerű tempónyerés, nehogy a lakó a törvényt megsabotálja és erőszakosan a lakásban maradván, néhány hetet nyenjen, amíg a május 1-e után megindítandó perben a bérlő kilakoltató ítéletet produkálhat ellene. Ama bizonyos 36. §. tehát feljogosította a háztulajdonost, hogy akár egy évvel ezelőtt felmondási pert indítson ez év május 1-ére, amelyben, ha meghozatik az ítélet, ennek alapján a renitens lakó ellen akár harmadnap már végrehajtási határozatot kaphat.

Kétségtelen, hogy ez a preventív intézkedés csakis rosszhiszemű lakókkal szemben volt jogosult, a nagy általánosságban mégis csak feltehető, hogy a bérlő ha tudja, hogy május 1-én ki kell mennie, előre gondoskodik lakásáról és nem fogja magát költségeknek és kellenetlenségeknek kitenni. Amiből okszerűen következik az is, hogy eme a preventív intézkedésre nem volt szükség a bérbeadó jogainak védelme céljából, mert hiszen a bírói ítélet ezzel nem adott több jogot a bérbeadónak, csak deklarálta a törvényadta jogot, melyet a bérlők legtöbbször nem is vont soha kétségbe.

Eleinte szórványosak is voltak az ilyen perek és csak akkor indultak meg tömegesen, amikor a közvéleménybe dobták egyesek azt a felfogást, hogy ezekre a perekre szükség van, másrészt meg amikor egyes bíróságok a lakókat ezen perek költségeiben elmarasztalták. A bérlők tömegei eleinte tájékozatlanul

3 stílusú Husvétra!

TROTTOR 780
Barna Pantos

FÉRJ FEKETE 740
Barna

NŐI PANTOS 640
Divatszinen

DERBY

Tavaszi Carmen című vidonságot a gyönyörű választéka

ARAD, Daciával szemben.

Cuzát véglegesen nyugdíjazták.

Az ellenzéki sajtó politikai okokat lát a hirtelen menesztésben.

(Az Aradi Közlöny iasi tudósítójának távirata.) A közoktatásügyi miniszter értesítette a iasi egyetem dékánját, hogy Cuza professzort 1928. április elsejével véglegesen nyugdíjazta. Mint ismeretes, a keresztény liga vezérét már az elmúlt év novem-

berében penzionálták, Cuza azonban ekkor mindent elkövetett, hogy Anghelescu dr. minisztert más belátásra bírja. Az ellenzéki sajtó szerint Cuza nyugdíjaztatása összefüggésben van a keresztény liga legutóbbi kormányellenes nyilatkozatával.

Megnehezítették a leányok érettségijét.

A minisztérium sokalja az érettségiző leányok számát.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Dima professzor érettségi statisztikája úgy látszik, gondolkodba ejtette a felsőbb tanügyi hatóságokat, mert évről-évre az a veszély fenyegethette őket, hogy több leány tesz baccalaureatusi vizsgát, mint fiú. Ez év elején a közoktatásügyi miniszter körrendeletben értesítette a leányintézeteket, hogy az érettségin a bölcsészettanból is felelni fognak. Az intézetekben megszorították a filozófiai órák számát és a leányok szorgalmasan tanulták ezt a nehéz tantárgyat. Ezelőtt egy héttel a miniszté-

rium váratlanul megváltoztatta első intézkedését.

Ugyancsak körrendeletben tudatta, hogy nem a filozófiából, hanem a matematikából fognak a leányok érettségizni. A leánygimnáziumokban hirtelen megváltoztatták a tanrendet, miután azonban az érettségi vizsgáktól csak két hónap választ el, valószínű, hogy a az új érettségi tantárgyból a leányok nem készülhetnek el kellőleg. A közoktatásügyi minisztérium, úgy látszik, ilyen antipedagógikus és emberiesnek nem mondható eszközökkel akarja megakadályozni a leányvizsgázók sikereit.

álltak ezekkel a perekkel szemben. Voltak sokan, akik aggályokat fejezték ki aziránt, hogy mi lesz, ha ellenük május 1-ére jogerős kilakoltató ítélet hozatik, mi lesz, ha új törvény jön, amely ezekről az ítéletekről nem intézkedik és így könnyen előállhat az az eset, hogy az általános meghosszabbítás mellett is kilakoltatnak jogerős és hatályos ítélet alapján. Végül is kialakult az egységes gyakorlat. A bérlő kijelentette, hogy alkalmazkodik a törvényhez, de fenntartja a jogot a lakáshoz, ha újabb törvény a bérleteket meghosszabbítja. Minthogy azonban a bíró csak meglévő törvény alapján ítélt és minthogy az ítéletet feltételes formában meghozni nem lehet, emellett a jogfenntartás az ítéletben kifejezésre sem juthatott.

Ilyen volt a helyzet, amikor az új törvényjavaslat jött és meglepetésszerű álláspontot inaugurált. Kifejezetten hatályukban fenntartja az összes ilyen kilakoltató ítéleteket, amennyiben azok 1928. május 20-ika előtt jogerősen meghozattak. Ennek az intézkedésnek több érdekes oldala van. Egyrészt megjutalmazza azt a háztulajdonost, aki perbeszálit lakóival, akár volt erre szükség, akár nem, akár jóhiszemű volt a lakó és kijelentette, hogy tartja magát a törvényhez, akár nem. Másrészt megjutalmazza az ügyeskedő és rosszhiszemű lakót, aki mindenféle praktikával és perbeli fogással igyekezett elhuzni a pert és megakadályozni, hogy a bérlő jogerős ítélethez jusson. Megbünteti a jóhiszemű háziurat, aki abban az illuzióban élt, hogy a bíró nem adhat neki több jogot, mint maga a törvény, tehát nem molesztálja perekkel ember-

társait, de megbünteti a törvénytisztelő bérlőt is, aki az írott jog szentsége előtt meghajolván, kijelentette, hogy a törvény uralmának aláveti magát. Az igazságügyminiszter urnak eme koncepciója szerint tehát minden bérbeadónak minden lakója ellen meg kellett volna indítania a keresetet, ha azt akarta volna, hogy a lakások felszabaduljanak. Ez a megoldás azonban épen a lakók szempontjából lett volna a legjobb, mert képzeljük el, hogy Aradon a járásbírószágon 10-12.000 ilyen kilakoltatási per indult volna meg, amely ellen — ugyancsak az igazságügyminiszter ur tételle szerint — a lakóknak körömszakadtig kellett volna védekezniök, rekurálniök, apellálniök, hogy jutalomképpen a lakást még egy évig megtartsák. Végeredményben tehát alig jutott volna el a perek a jogerős ítéletig.

Valójában nehezen érthető mentalitásra vall ez. Végre is a lakáskérdés egy par excellence szociális probléma, amely nem tűrhet meg holmi apró jogdoktrinai elgondolásokat, mint aminő p. o. a bírói ítélet szentsége. Vagy fennforog a szociális szükség a lakáskorlátozásnak, akkor fenn kell tartani, vagy nem, akkor meg kell szüntetni. De egyik kézzel megadni és a másikkal elvenni, könnyelmű játék ezzel a súlyos problémával.

— Járvány miatt történt a jugoszláv határzár. Tiranából jelentik: Az albán kormány hivatalos lapja cáfolja azokat a belgrádi híreket, amelyek szerint a határzár a macedon csapatok felvonulása miatt rendelték el. A lap szerint a valóság az, hogy Délszerbiában kiütéses tifusz tört ki. Albánia ez ellen kívánt védekezni.

Irodalom és művészet

„A chicagói hercegnő.”

Kálmán Imre legújabb operettjének nagy sikere.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségéből.) A Theater an der Wien csütörtökön, április 5-én mutatta be Kálmán Imrének legújabb operettjét, „A chicagói hercegnő“-t. A világhírű magyar zeneszerző legújabb munkáját a bemutató díszes közönséges lelkes fogadtatásban látésitette. A következőkben módunkban van közölni az illusztris komponista nyilatkozatát „A chicagói hercegnő“-ről, amely méltó utódja a „Tatárjárás“-nak, a „Marica grófnő“-nek és Kálmán Imre többi világhírű, nagy sikerű operettjeinek.

— „A chicagói hercegnő” több munkát adott, mint előző operetteim, márcsak azért is, mivel ezuttal nem két, hanem három finálét kellett írnom, a darab két felvonása ugyanis négy részre oszlik, azonban csupán egy hosszabb szünet van. A színház nagy zenekarán kívül, amely három saxofonnal és egy zongorával bővült, a szimpadon cigány, jazz-band és bécsi szalonzenekar játszik. A zenei rész megköveteli ezt a nagy apparátust, mivel az operettben jelentékeny szerepet játszik a modern amerikai zene ostroma a magyar és régi bécsi muzsika ellen. Végül is azonban a csárdás és a keringő diadalmaskodnak az amerikai táncokon. Természetesen a zene sok helyen parodisztikus.

Két esztendőn át dolgoztam „A chicagói hercegnő“-n. A librettót Brammer és Grünwald, utolsó négy operettem szövegírói írták. Az együttműködést a „Marica grófnő“-vel kezdtük a „Bajadér“ azonban előbb jött ki. A harmadik „A chicagói hercegnő“ volt, azonban ezt is megelőzte az utánkövetkező: „A cirkuszhercegnő“. Remélem, hogy az elhalasztás ép oly kevésbé ártott „A chicagói hercegnő“-nek, mint a „Marica grófnő“-nek.

A szövegeknyv ezuttal elejétől végig derűs, míg a második finálé, amely most tulajdonképpen a harmadik, szintén nélküli a dramaturgus fordulatot. „A chicagói hercegnő“ nagy zenei operette, a revünek semmiféle koncessziót nem tette, csupán a modern rendezési művészet néhány vívmányát alkalmaztuk. A bécsi előadástól el vagyok ragadtatva. Jövő terveimről ma még semmitsem mondhatok, két esztendő telt el „A cirkuszhercegnő“ bemutatója óta és valószínű, hogy „A chicagói hercegnő“-t is hosszabb szünet fogja követni.

* Mayer Kató sikere férje darabjában, Sibuban. Mayer Kató, az Aradról elszármazott szubrettprimadonna, most Fehér Imre társulatánál Sibuban (Nagyszébenben) arat nagy sikereket. Legutóbb férjének, Körössy Zoltánnak operettjében: a Csókhercegnőben lépett fel és a sibiui (nagyszébeni) sajtó a legmelegebben emlékszik meg Mayer Katóról: A Siebenbürgische Deutsches Tageblatt például többek között ezeket írja: „Mayer Katónak kettős szerepben volt alkalmá egyéni báját és fiatalágának nagyszerű alakítókéességét bebizonyítani.“ Hasonlóképpen elismerően ír a kritika Körössy Zoltánról, mint színészről és mint szerzőről egyaránt.

* Paul Wegener felemelt helyárrakkal akar vendégszerepelní Aradon. Ma délelőtt kérvényt nyújtottak be a város vezetőségéhez, amelyben szombat estére Paul Wegener, az ismert német színész részére kérték a színházat. A rendezőség egyszerűen arra is kért engedélyt a várostól, hogy a helyárrakat kétszáz százalékkal emelje. Miután ezt a kérelmet Marcovici Vnice dr. polgármester-helyettes

tulzottnak találta, elhatározta, hogy holnapra szimigyi bizottsági ülést hív össze és a bizottság véleményét kéri ki a helyáremelés ügyében. Értesülésünk szerint a szimigyi bizottság holnapi ülésén erélyesen állást foglal a minduntalan megismétlődő helyáremelések ellen, amelyet most véglegesen be akar szüntetni.

* Magyar festőművész kitüntetése. Budapestről jelentik: A legnagyobb magyar művészeti kitüntetést, az állami nagy aranyérmét, ma 12 szavazattal 2 ellen, Dudits Andor festőművésznek ítelték oda.

* A Balla-növendékek tárlatán a képvásárlás élénken megindult; már az első napokban hét kép elkelt. Nagy az érdeklődés a képsorsolás iránt is. A katalógusokat tömegesen veszik a látogatók, mert mindenki szeretné a három szép festmény valamelyikét e hó 10-én megnyerni.

* Az aradi színházi iroda hírel. Jaques Deval vígjátéka: Önagysága örangyala, amelyet szombaton este mutat be az aradi színház, a vígjátéki helyzetek egészen új fordulatot hozza. A válófélben levő asszony még mindig szereti urát és hogy lépéseiben ne kövessen el baklövést, titkárt, örangyalat szerződtet, aki tetteiben megfélekezze. Az örangyal is férfi, a nő pedig anygal is, a fináléban aztán mindketten fölolvadnak szerelmükben. Ezt a szüzsét, amely frappánsan új, a derűs helyzetek egész tömege festi alá s

Az orvosszakértők gyilkossággal vádolják Erdélyi Bélát.

A volt férj még mindig tagadja a gyilkosságot.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A magyar orvosszakértők ma terjesztették be hivatalos véleményüket Forgács Anna meggyilkolása ügyében és Erdélyi Bélára nézve súlyos megállapításokat tettek tíz pontban. Elsősorban megállapítják, hogy sem tetanuszmergezés, sem a zuhanás, sem belső vérzés nem okozta Forgács Anna halálát, amely zsinogelés miatt előállott fulladás következtében történt. Az orvosszakértők véleménye szerint öntudatlan állapotban zsinogel, vagy hurokkal addig szorították a nyakát, míg kiszívódott. Szervezetében két-három gramm veronált találtak, de ennél jóval többet kellett kapnia, mert a halála előtt közvetlenül a veronál következtében aludt. A mérget fel-

SZÉP IMARÓNYVEK HUSVÉTRA

Sándor Ferenccel, megyeházzal szemben.

a gondos előadás ezt még inkább kiszínezi. B. Kálmán Sári, aki a vasárnapi előadás megismétlésekor bucsuzik el szabadságra utazása előtt, egyik leghálásabb szerepét alakítja finom vígjátéki alkalmazkodással. Mészáros Béla sok humorral értékesíti a címszerepet. Jávor Alfréd a szoknyavadász férj szerepét ülteti hamisítatlan vígjátéki modorba. E. Károly Klári, Kallós József, Fosztó Anni, Kun Dezső, Kőváry Emil örökönek ambícióval a többi szerepek sikeres kihasználása felett. Mészáros Béla végzi a nagyszerű premier gondos rendezését. A premier, a színház kapunyitása és B. Kálmán Sári elbucsuzása kétségtelenül értékes színházi estékké avatják az Önagysága örangyalának szombati és vasárnapi előadásait. Vasárnap délután is tart előadást az aradi színház. Fél négy órai kezdettel a legújabb Fodor László vígjáték, a Templom egeré megy Pally Mancsi, a Pestre elszerződött prózai művésznővel a címszerepben. Pally Mancsi művészi karrierjét ugyiszólván ez a szerep alapozta meg és Pesten is a Templom egerének első felvonásbeli fináléjával ragadta magával a Vigszínház igazgatóságát. Jegyek mindhárom előadásra már válthatók. A vasárnapi előadás helyárral mérsékeltek.

tétlenül idegen kéz adta be és Forgács Anna a gyilkosság idején öntudatlan, védekezésre képtelen állapotban volt.

A további részben elmondják a szakértők, hogy a szakadékbazuhadás semmiféle összefüggésben nem áll a halállal. A halott nyakán beszakadások láthatók, úgy, hogy a halottmaszó asszony annak idején ki is jelentette:

— Olyan a nyaka, mint egy akasztott emberé.

A jelentést még a mai délelőtt folyamán felolvasták Erdélyi Béla előtt, aki azt válaszolta a felolvasott véleményre:

— Kár, hogy az orvosprofesszor urak nem mondták meg azt is, ki a gyilkos.

Lemond Anghelescu hadügyminiszter.

Az új hadseregfelügyelő husvét után távozik a kormányból.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának távirata.) Megirtuk, hogy a Monitorul Oficialban megjelent régens-tanácsi dekrétum szerint Anghelescu tábornok, hadügyminisztert április 1-ével a román hadsereg felügyelőjévé nevezték ki. A kinevezést annak idején az egész bucuresti-i sajtó élénken kommentálta, mert tudvalévő, hogy a hadseregfelügyelői állásra való kinevezés nemcsak a katonai hierarchiában való előléptetést jelent, hanem egy rendkívül fontos funkció betöltésével bízta meg a jelenlegi hadügyminisztert. Amint bucuresti-i tudósítónk teljesen

megbízható helyről értesült, Anghelescu tábornok a kinevezés következtében, közvetlenül a husvétünnep után le fog mondani a hadügyi tárcáról. Utódjára vonatkozólag a legkülönbözőbb hírek vannak forgalomban, de valószínűnek látszik, hogy az esetleges komplikációk elkerülése érdekében a hadügyi tárcát ideiglenesen a kormány egyik jelenlegi polgári tagja fogja ellátni. Ellenzékai körökben Anghelescu lemondását úgy tekintik, mint egyik aktusát a kormány visszavonulási előkészületeinek.

Készül a Balkán-Locarno.

Olaszország kezdeményezte az akciót.

(Az Aradi Közlöny milánói tudósítójának távirata.) Michalakopoulos görög külügyminiszter Milánóban hivatalos látogatást tett Mussolininél. A látogatás a két állam közötti függő kérdések elintézésére történt. A találkozásnak politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak. A megbeszélések között fontosak voltak a Törökországra vonatkozó részek, miután Törökország dokumentálta, hogy nem szándékozik a szovjettel szövetségbe, Európa ellen dolgozni, hanem

békés uton igyekszik problémáit megoldani. Ezek között legfontosabb az Olaszországhoz való viszonya és hír szerint Olaszország hajlandó lemondani kisázsiai érdekeltségéről Törökország javára. Ezzel kapcsolatban a Daily Telegraph jelenti, hogy minden cáfolat ellenére bizonyos, hogy Balkán-Locarno készül Görögország, Románia, Olaszország és Törökország között. Az olasz kormány kezdeményezte a konferenciát, amelyen tisztáznák fognak minden vitás kérdést.

— KOMOLY ÉS HUMOROS írások váltakoznak az Aradi Közlöny husvétünnepében.

Nyomdati és újságpapírok viszonteladásra.

I-a irodalmi olkkek, klttő írők, felszerelések és nyomtatványok olson. Carbon- és indigó-papírok. Irógép- és állító papírok, hegedők és hegedütök. Zeneművek, új és régi irodalmi művek. Óriási antikvár készlet. Illusztrált antikvitások. Rézmetszetek és elajnyomatok. — Kedvező fizetési feltételek.

Kerpel Izsó könyv- és papírüzlete.

URANIA	URANIA	URANIA	URANIA
URANIA	RIN-TIN-TIN legújabb premierfilmje	URANIA	URANIA
MA	Fősz.: a csodakutya, egy saskeselyű és egy kislány	MA	MA
5. 7 és 9-kor	„Sikoly az éjben“	5. 7 és 9-kor	5. 7 és 9-kor
Husvéthétfői: HARRY PIEL Aradon premier!	Rendes olcsó helyárrak.		
„Egy éjszaka rejtelve“	Husvétkor Mihályi-féle csokoládéfigurákat sorsolunk ki.		
URANIA	URANIA	URANIA	URANIA

Cipaianu miniszter Aradon.

A miniszteri látogatás célja, hogy az agrárreformot rövidesen teljesen befejezzék Arad megyében. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélt a miniszterrel.

(Arad, április 5.) Ma reggel félhat órakor érkezett meg Aradra Cipaianu földművelésügyi miniszter, akinek a kíséretében Nasta földművelésügyi vezérigazgató és Oprán, az erdők vezérigazgatója jöttek. A miniszter különkocsijában maradt fél nyolc óráig, amíg Georgescu János prefektus, dr. Lázár Ágoston alispán, Filotti Zamfir rendőrprefektus, Pisos János vezérfelügyelő, Buday János prefektusi titkár és Nasta Viktor permanensbizottsági tag, aki egyébként nagybátyja Nasta vezérigazgatónak, meg nem jelentek az állomáson. A prefektus rövid beszédében üdvözölte a minisztert, aki fél kilenc óra tájban a prefekturára hajtatott. Itt várták már Orezcanu Romul elmök, Alexianu táblalíró, Stoicescu agráratanácsos, az összes agronómok és főbírák, akiket a miniszter ma reggelre értekezletre hívott egybe. Megjelent a vidékről számos földműves is, hogy személyesen adja elő panaszát, amely az agrárreform végrehajtása ellen merült fel.

Miniszteri nyilatkozat az arad megyei földosztásról.

Pontban 9 órakor megkezdődött a tanácskozás, amely déli két óráig tartott. Ezután Georgescu prefektusnál szűkebbkörű ebéd volt a miniszter tiszteletére, majd délután három órakor ismét folytatták a munkát, egészen hét óráig. Cipaianu miniszter éjszaka egy órakor visszautazott Bucurestibe, de Nasta vezérigazgató Aradon maradt, hogy befejezze a munkálatokat. Az Aradi Közlöny munkatársa az elutazás előtt beszélgetést folytatott a miniszterrel, aki elmondotta utjának célját, a végzett munkát és az agrárreform ügyének befejezését előmozdító terveit mondotta el:

— A kormány elhatározta, hogy az agrárreform ügyét Erdélyben is, mint Besszarabiában és a régi királyságban, rövidesen befejezi. Azért jöttem Aradra, hogy ebben a megyében megtegyem a szükséges intézkedéseket arra, hogy a kormány intenciója végrehajtsék. Georgescu János prefektus figyelembevetett egyes tévedésekre, amelyek a reform végrehajtása kapcsán előfordultak és én nyomomban intézkedtem, hogy a tévedések korigáltassanak. Meghallgattam minden panaszt, jegyzőkönyvet vettünk fel az egyes bejelentésekről és én ígérem, hogy az esetleges sérelmek orvosoltatnak. Tudomásomra jutott az is, hogy Arad megyében számos jogosult van, aki még nem kapta meg véglegesen házhelyét és intézkedtem arrafelé, hogy április hónapban minden igényjogosultat iktassanak be véglegesen tulajdonába, úgy, hogy már májusban megkezdhesse az építkezést. Ennek a munkának nem szabad tovább tartania egy hónapnál. A sérelmek orvoslásával kapcsolatban a telepések is megkapják az őket illető földet és intézkedtem arról is, hogy a hálmányi völgy telepesei — akik között legnagyobb a szegénység — hamarosan kielégülést nyerjenek. Egy-két hónap alatt ez is meglesz. Végül a községi erdők és legelők kérdését rendeztük véglegesen, úgy hogy a vertifikálás megtörténte után egyszer és mindenkorra végeztünk ezekkel a kérdésekkel.

A kisebbségek is kaptak földet Arad megyében.
— Az összes arad megyei tartalékföldeket kiosztják. Miniszter Ur?

— Kétféle tartalékföld van. Egyrésze intézmények, templomok és iskolák számára

van fenntartva, ezek csak a nevezett intézmények részére oszthatók fel. A rendelkezésre álló diszponábilis földet azonban az utolsó holdig fel fogjuk osztani az igényjogosultak között.

A miniszter megáll és kérdően néz, várja a további kérdéseket.

— Ugy értesültünk, hogy egyes kisebbségi iskolák nem kapták meg azt a földet, vagy házhelyet, amelyhez a törvény értelmében joguk lenne.

— Ezek csak elszigetelt esetek lehetnek, — mondotta a miniszter — mert minden intézménynek megadtuk, ami járt, felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül. Lehetséges azonban, hogy azokon a helyeken nem volt rendelkezésre álló terület és ilyen helyeken még az állami iskolák sem kaptak házhelyet.

— És most engedjék meg, — folytatta — hogy a másik oldalát vegyem a kérdésnek. Épen a mai értekezlet alkalmával jelentették nekem, hogy Arad megyében igazságtalan történt a földosztás, nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül, úgy, hogy vannak olyan — természetesen magyar, vagy német lakosságú — községek, ahol a földet kizárólag az illető, igényjogosult kisebbségek kapták. Ebben a tekintetben tehát nem lehet panasz. Amikor a földreform nagy munkáját befejeztük, nyugodtan mondhatjuk, hogy semmi más körülményt nem vettünk tekintetbe, mint azt, hogy igényjogosult-e az illető, aki földért jelentkezett, vagy sem.

Az aradvidéki faipar válsága.

— Miniszter Ur! Van-e tudomása arról, hogy Erdély fatermelői ipara, amely ezelőtt virágzó volt, a teljes tönkremenés előtt áll?

Cipaianu miniszter a kérdésre kérdéssel válaszolt.

— És milyen körülményeknek tudják ezt be?

— A vasuti tarifa drágasága, a különböző illetékek, főképen pedig a mezőgazdasági illeték és az állami konkurrencia miatt, miután az állam tulságosan olcsó áron adja el az erdőinek anyagát.

— Erre hamarosan válaszolhatok — volt a felelet. — Igazuk van annyiban, hogy az erdőtermelés helyzete rosszabbodott, ez azonban az általános gazdasági krízisnek tulajdonítható és a háboru utáni viszonyoknak, semmiesetre sem a panaszolt körülményeknek. Behatóan tanulmányoztam ezt a kérdést és mondhatom, a kormány jól ismeri a helyzetet és segíteni akar az erdőtermelőknél. Tanulmányaim alkalmával meggyőződtem arról, hogy a CFR tarifája nem magasabb, sőt talán alacsonyabb más országokéhoz viszonyítva. Így Németországban és Franciaországban sokkal magasabbak a tarifák. A mezőgazdasági adó sem magasabb más országokénál. Az adó neve esetleg más a többi országokban, de voltaképpen sokkal magasabb, mint nálunk. Az állami konkurrenciát sem lehet okolni. Az állam 700.000 hektár erdőt osztott ki a községek között. Szükséges volt, hogy olcsó anyagot adjon, mert egészen új falvak létesültek és az építkezésekhez meg kellett adni a kedvező alkalmat és impulzust. Bizonyos vagyok abban, hogy a lej küszöbön álló stabilizálása és a Banca Nationala kamatleszállítási politikája meg fogja hozni eredményét és ez az iparág, mint a többi is, hamarosan fel fog ujból virágozni, miután meg lesznek a fejlődés követelményei, s lehetőségei. Mindez csak rövid idő kérdése.

Cipaianu miniszter az interjú végzetével barátságos búcsút vett az újságíróktól. Georgescu prefektussal a prefektus lakására ment, ahol megvacsorázott és éjszaka egy órakor elutazott Aradról.

Repülőnap Aradon.

Arad megye három repülőgépet akar vásárolni. — Az elesett aviatikusok emlékezete.

(Arad, április 5.) Nagy előkészületek folynak az aradi prefekturán a repülőnap sikere érdekében. Mint megírtuk, április 6-án és 7-én a kereskedők és vállalatok között fognak gyűjtőívet körözni, míg 8-án és 9-én az uccán fognak gyűjtést rendezni az összes aradi jótékony egyesületek részvételével. Ezzel kapcsolatosan ma terjedelmes felhívást bocsátott közre Arad megye vezetősége, amely felhívja a megye állampolgárait, hogy tehetségük-höz képest adakozzanak. A felhívás elmondja, hogy Románia repülőparkjának nagyobbitása nem szolgál hadi célt, mert a békeidőben kereskedelmi célokra fogják a repülőgépeket felhasználni és csak háboru esetén kell őket a hadügyminisztérium rendelkezésére bocsátani, hogy a megnagyobbított repülőpark megvédje az országot az esetleges támadások ellen.

Arad megyében Georgescu János prefektus, Jovanovici Antal tábornok és Popoviciu kapitány vezetésével alakult meg a propaganda-bizottság, amely a repülőnapot rendezi. A tervek szerint egyelőre egy, később pedig három gépet akarnak vásárolni az összegyűjtött pénzből. A gépek közül egyet posta-, egyet személy- és egyet teher szállításra használnak fel. Ezek a gépek békeidőben itt maradnak és a megye tulajdonát képezik, miután csak háboru esetén kell a hadügyminisztérium rendelkezésére bocsátani. A számítások szerint egy repülőgép ma 3-5 millióba kerül, úgy hogy a tervezett három gép megvételéhez 10-15 millió lej kell összegyűjteni. Ez természetesen idő kérdése és ezért a megye vezetősége a jelenlegi akció eredményéből egyelőre csak egy gépet vásárol.

Ugyancsak a repülőnappal kapcsolatosan a megyei prefektura ma felhívást bocsátott ki az összes vallásfelekezetek papjaihoz, felkérve őket, hogy április 8-án, vasárnap szolgáltsanak misét az elhunyt repülők emlékezetére és ez alkalommal felolvassák a 119 hősi halott nevét is. Az ünnepi szentbeszédben pedig hirdetni fogják a hívők között a repülőnap pártolását is.

— Nagy tűz Clujon. Clujról jelentik: Ma délután a Ferenc József uti Lederer-féle bőrüzletben tűz ütött ki, amely a bőrkereskedés gyönyörű berendezését csaknem teljesen elpusztította. A tűz déli előtt fél tízkor keletkezett, amikor a szobában levő kályhából elementáris erővel lángok törtek elő és rövidesen az egész iroda lángokban állott. A kivonult tűzoltók fél óra alatt eloltották a tüzet, amely 600 ezer lej kárt okozott. A tüzet a kályhacsőben felhalmozott hamu idézte elő.

Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo

APOLLO	HARRY LIEDTKE	APOLLO
Ma d. u. 5, 7 és 9.	és	Ma d. u. 5, 7 és 9.
(Premier)	XENIA DESNI	(Premier)
legbájosabb, pazar kiállítású filmje		
II. József és a suszterleány.		
RENDES HELYÁRAKI		
Husvét hétfőtől: premier „VERPAD SZENTJE”, monumentális slágerfilm, 10 felvonás.		
Husvétkor Baeder-illatszert sorsolunk ki.		

Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo

H I R E K.

Nagypénteki meditáció.

Vannak, akiknek már eljött a kiszenvedett, vannak, akik várják, vannak, akiknek nincs és nem is tudnak róla, valahol, távol Keleten, vagy a tibeti fensíkon. Mi azt mondjuk, hogy itt volt, bevégezte a szent missziót és vérevel megváltotta a keresztfán a világot. Nagypénteken pedig a fekete templomokban meghatott, csendes emberek állják körül lehajtott fejjel a Krisztus-sirokat, imádkoznak Hozzá, aki szimbólumául maradt annak az eszmének, amelyért keresztrefeszítették és amely él, mert olyan régi, mint az ember és győzni fog lassan, mindenütt.

Akkor... az igazi nagypénteken, amikor ott függött, kinokba győtrötten a keresztben, sok titkos sirató akadt, voltak már akkor is, vagy talán csak akkor Veronikák és Máriák, de a könnyek, amik kirakták az utat a Golgoftáig, csak neki szóltak. A meghalónak. A szenvedő embernek. Az eszme?... Ő, elbujtak féltéken hirtetői, mint oly sokszor már azelőtt és azután. Később cirkusz-porondokon és arénákban hullott a meleg embervér és a nagy ideál lassan-lassan alakult, formálódott... — kompromisszumos hidalók mindig akadtak és akadnak, — egyszerre aztán elszivárgott az új arcu megváltás mindenfelé és holnap holnap ismét gyászfinnépét üljük a közel kétezer éves tragédiának.

Elnémult harangok, fekete posztó, gyertyák kísérteties fénye, szarkofág, ravatal... ünnepes, hivatalos busongás és bőjtölés az egész keresztény világ, de mintha nem változott volna semmi sem, mintha nem történt volna semmi sem 1900 év alatt. A feketébe öltözött serege most is csak azt cselekszi, amit a Veronikák és Máriák. Lehet azonban, hogy állanak most már sokan olyanok is a hívős templomokban, vagy tán nem is ott, akik igaz és mély fohással és lehajtott fejjel gyászolják az Eszmét, mert hiszen az feszült keresztre csak igazán, mert hiszen az van most is véresen és valóságosan a keresztben és a megváltásra váró ezermilliók ég felé emelt karjai rezignáltan hanyatlának le a mélybe.

Fóthy Ernő.

— FELKÉRJÜK a közönséget, hogy az Aradi Közlöny húsvéti száma részére feladói számlákba feltevéseket birtassa el legkésőbb szombat délig az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. Ellenkező esetben a közlő akadályokba ütközik.

— Pál herceg Bucuresztiben. Bucuresztiből jelentik: Pál jugoszláv herceg, Sándor király öccse, ma este a román fővárosba érkezett. A királyi vendéget a cotroceni-i pályaudvaron Miklós királyi herceg, a régensnőcsés tagjai, Bratianu kormányelnök, Anghelescu tábornok és Ducea miniszterek fogadták.

— Visszahívták a berlini nagykövetet. Bucuresztiből jelentik: Petrescu-Comnen berlini követ hirtelen Bucuresztibe érkezett. Kormánypárti körök szerint Petrescu-Comnen visszahívták a berlini nagykövetségi állásából és másik diplomatával töltik be ezt a nagyfontosságú pozíciót.

Húsvétvasárnap és húsvéthétfőn délelőtt 1/2 12 órakor

az Erzsébet mozgóban nagy M A T I N E

„Az árendás zsidó!”

Főszereplők: Lenkeffy Ica és Rajnai Gábor.

Kísérő műsor: 2 felelősen Chaplin bohózat.

Aradon premier! 5, 10 és 15 lejes helyek.

— Négy szakértője lesz a szentgotthardi afférnek. Párisból jelentik: A Petit Parisien értesülése szerint valószínű az a hír, hogy szakértőket neveztek volna ki a szentgotthardi ügyben. Mindössze annyi történt, hogy a hármashozottság tagjai megállapodtak két vám- és két fegyverszakértő kijelölésében. A megállapodást pedig a Népszövetség elé terjesztették jóváhagyás végett. Az egyik fegyverszakértő valószínűleg angol, a másik dán, az egyik vámszakértő holland, a másik svájci lesz. A hármashozottság április 15-én ül össze.

— A keresztrefejtényűség legújabb száma megjelent és mindenütt kapható.

Meghalt a nadabi halálautó soffőrje.

(Az Aradi Közlöny szalontai tudósítójának távirata.) Türkösi József, a nadabi halálautó soffőrje ma reggel kilenc órakor szülei lakásán meghalt. A soffőr, aki a katasztrófa óta élet-halál között lebegett, egy pillanatra sem vesztette el eszméletét és mára virradó virradó éjszaka arrakerítte szüleit.

adóják oda stopper óráját. Amikor hozzátartozó teljesítették kívánságát, kezébe vette óráját és így szólt: Pontosan kilenc órakor fogok meghalni. Amikor az óra kilencet mutatott, a soffőr tényleg meghalt.

Eltiltották a magyar diplomák nosztrifikálását Romániában.

A magyar egyetemeken szerzett diplomák csak akkor érvényesek, ha annak birtokosa Romániában újra leteszi az összes vizsgákat. — Diplomáciai jegyzékváltás a nosztrifikálás megtagadása miatt.

(Az Aradi Közlöny bucuressti-i tudósítójának távirata.) Az iskolai rendeletekben mindig ötleles Anghelescu közoktatásügyi miniszter újabb attakot indított a kisebbségi, főleg pedig a magyar szellemi munkások ellen. Nem volt elég a baccalaureatus, a különféle felvételi, különbözeti és más vizsga, a diplomák nosztrifikálásával járó sok-sok utánjárás és költség, ezutal kisütötte azt, hogy azok,

akik magyar egyetemen végeztek és szerezték meg diplomájukat, csak az esetben végezhetnek Romániában praksist, ha itt újból előlről kezdik tanulmányaikat.

végigjárják az összes egyetemi éveket és leteszik az összes vizsgákat.

Ilyen értelmű körrendeletet küldött szét a közoktatásügyi minisztérium az összes egyetemekhez és egyben felhívja őket arra, hogy a rendeletet a legszigorúbban alkalmazzák.

Már volt ilyen rendelet.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter már kiadott ilyen értelmű körrendeletet. Akkor ezt azzal indokolta, hogy

a magyarországi egyetemek sem ismerik el a romániai diplomákat

és újból vizsgára utalják az itt végzeteket. Később a minisztérium beleegyezett abba, hogy a magyar diplomások különbözeti vizsgát tessenek le, melynek megtörtéttével a diplomákat nosztrifikálták. Ezutal azonban ezt az „engedményt” is megvonja a diákoktól azzal a megokolással, hogy van itt elég egyetem, ahol tanulhatnak, nincs miért Magyarországra menjenek. Sőt ennél is tovább megy.

— A törvényszék húsvéti szünete. Az aradi törvényszék a húsvéti ünnepekre való tekintettel, szombattól, április 7-ikétől április 24-ikéig törvényszéki szünetet tart.

MA, MOZIK MŰSORA:
6. APOLLO SZÍNHÁZ
II. József és a suszterleány.
URANIA SZÍNHÁZ
péntek Sikoly az éjben.

— Aradváros vezetősége elhanyagolja a parkokat. Az aradi városi gazdasági hivatalhoz az elmúlt napokban igen sok panasz érkezett be az aradi parkok gondozatlansága miatt. A panaszok előadják, hogy a város ahelyett, hogy új parkokat létesítene a közönség részére, még a meglévőknél sem viseli gondját, úgy, hogy azok lassankint teljesen tönkremennek. A városnak ez az eljárása annál inkább is meglepte a közönséget, miután a városi keretszet költségvetésének deficitjét épen azzal igyekeznek indokolni, hogy a parkok fenntartása sokba kerül, azonban a parkokat nem gondozzák és a deficit méris megvan. A gazdasági hivatal belátva a panaszok jogosságát és igazságát, megtette a szükséges intézkedéseket az aradi parkok karbantartására.

— Új tüzoltól szabályrendelet Aradon. Most dolgozta ki a város adminisztratív szolgálata Aradváros új tüzoltól szabályrendeletét, amely új alapra fekteti a városi tüzoltóság szervezetét. A szabályrendelet elkészítésével a polgármester Pocioianu János szolgálati főnököt bizta meg, aki ma elkészült munkájával és a tanács legközelebbi ülésén terjeszti elő az új szabályrendeletet.

mert megállapítja, hogy akik a magyarországi egyetemen végeznek, Romániával szemben elengedhetetlenül jönnek vissza az országba, ezt pedig az ország érdekében meg kell akadályozni.

Az egyes országok között a diplomák nosztrifikálására vonatkozólag a reciprocitás elve áll fenn és ezért tisztán az államok egymásközötti megállapodására van bízva az egész probléma megoldása. A rendelkezés rendkívül súlyosan sérti a tanulni vágyó diákok érdekeit, akik a legtöbb esetben

azért mennek külföldre tanulni, mert az itteni egyetemeken nyelvi nehézségek miatt

nehézen tudnának boldogulni. Ez egyébként természetes, hiszen elképzelni is lehetetlen, hogy más szempontokkal mennének ki, mikor ez nekik a szülői háztól való távollétet, a szülőknek pedig rengeteg költséget jelent.

Diplomáciai jegyzékváltás a nosztrifikálás kérdésében.

Tekintettel arra, hogy a minisztérium, amint fent is mondtuk, azzal az indokolással adta ki a rendeletet, hogy Magyarország sem nosztrifikálja a román egyetemen diplomákat,

a magyar közoktatásügyi kormány ebben a kérdésben diplomáciai jegyzéket intézett a román kormányhoz,

melyben kérte, hogy fejtse ki világosan erre vonatkozó álláspontját. A jegyzék válasz nélkül maradt, majd mikor újabb jegyzékben sürgették azt, a közoktatásügyi minisztérium határozottan kijelentette, hogy ragaszkodik eredeti álláspontjához.

— Házasság. Dr. Ferenczy József gazd. titkár Budapesten házasságot kötött Masznyik Irén urleánnyal Győrökről. Tanuk voltak dr. Nagy Orbán főtanácsos és Masznyik Lajos gyógyszerész.

— Lelkigyakorlatok az aradi görög katolikus templomban. Octavian Domide dr. gherlai (szamosújvári) görög katolikus kanonok, a jeles hitszónok, szombattól kezdve, négy napon át, délután 6 órai kezdettel, lelkigyakorlatokat tart a Stroescu (Teleky)-uccai görög katolikus templomban.

„CHIC” Hegedüs és Goldmann
cégnél uridivat cikkek a legolcsóbb árban. III

— Nádossy volt országos főkapitány holnap szabad lesz. Budapestről jelentik: Az Est értesülése szerint Nádossy, a frankhamisításért elítélt volt országos főkapitány már holnap elhagyhatja a hartai fegyházat.

Női tavaszi felöltők

és ruhák a mai naptól kezdve

15% engedménnyel lesznek árusítva.

MENCZER confectionáriaházban a Széchenyi mauzólium mellett.

— Újabb földrengések Anatóliában. Angorából jelentik: A Dagh-Kizildjai kerületben lévő 17 faluban újabb erős földrengés pusztított, amely 55 házat, 7 mecsetet és 4 iskolát pusztított el. Szmirnában is újabb földlökések voltak, amelyek azonban szerencsére nem okoztak kárt. A török kormányhoz a világ minden részéből érkeznek részvételi iratok.

— **Az aradi fogházigazgató temetése.** A törvényszéki palotából, holnap, pénteken délután 3 órakor temetik a tragikus körülmények között elhunyt **Francisc György** fogházigazgatót.

— **Megkönnyítették az amerikai bevándorlást.** Washingtonból jelentik: A képviselőház bevándorlási bizottsága elfogadta Hemkins képviselő javaslatát, amely szerint az amerikai honosok rokonai a quótán felül vándorolhatnak be Amerikába.

— **Jelentéktelen volt a tűz a milovai erdőben.** Az aradmegyei milovai erdőben néhány nappal ezelőtt jelentéktelen arányú tűz pusztított, amelyről ma adták ki a hivatalos jelentést. Az erdőigazgatóság jelentése szerint tűz mindössze harmincezer lej kárt okozott.

— **Wilkins kapitány elindult az északi sarkra.** Newyorkból jelentik: Wilkins kapitány, aki néhány héttel ezelőtt északsarki expedícióra indult, megérkezett az alaskai Point Bowerbe, ahonnan szikratávíratot küldött és jelentette, hogy ma startol az átrepülésre.

— **Áprilisi tréfa Trockij szökése és halála.** Rigából jelentik: Az egész világsajtót bejárta egy rigai lap jelentése alapján az a hír, hogy Trockijt, a szovjetellenzék vezérét, szökés közben Stalin egyik híve lelőtte. Most kiderült, hogy az illető rigai lap több hasonló szenzációt hozott április elsejél számában és később bejelentette, hogy az egész ügy — csak áprilisi tréfa volt.

— **SZENZÁCIÓS RIPORTOK** tarkítják az **Aradi Közlöny** husvétii számát.

— **Magyar leányok az abbáziai szépségverseny győztesei.** Abbázából jelentik: Tegnap tartották meg a szezon első szépségversenyét, amelyen 86-an vettek részt. Az első három díjat magyar leányok nyerték meg.

— **A fiakkeres bucsuja.** Berlinből jelentik: A hetven éves Walter Hermann fiakkeres, miután az autó megölte iparát, elhatározta, hogy szépen fejezi be pályáját. Kocsiján Párisba indult el, azzal a reménnyel, hogy ott olyan tisztelettel fogadják, mint amilyent a lova megérkezéssel. Bérkocsiját rózsákkal díszítette fel, osztorára szalagesokrot kötött és a fiakkerre kiakasztotta a táblát: Berlin—Páris—Berlin.

Tenniszverők, tenniszlabdák, foo ballok, football-clipők, rendkívüli nagy választékban és tenniszverők javítása **Hegedüs cégnél Aradon.**

— **Kücszoté padlás.** Hanzori Gyula, a Oligorie Alexandrescu (Bercsényi Miklós) ucca 52. számú ház lakója feljelentést tett az aradi államrendőrségben, hogy házának padlására betörték és onnan tizenhárom kilogramm tollat elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **1000 ftjs. irat á 30 és á 50 lej Kerpeimél.**

— **A volt katonatiszt tragédiája.** Az Aradi Közlöny máj száma foglalkozott Iancu Ulice volt katonatiszt tragédiájával, aki egyik külvárosi kocsmában hirtelen lefordult a székről és meghalt. Ma az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen embert szívszélhűdés ölte meg. Ezért eltekintenek a boncolástól és az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Makulatura papír,** tiszta ujságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— **„Politikai forrongás egy aradmegyei községben”** című cikkre ma az alábbi levelet kaptuk: — Az egész „nagy izgalom” abból állt, hogy a paulisi lakosság, amelynek 99 százaléka nemzeti-parasztpárti, a 20-án Bucuresztiben lezajlott nagy nemzeti-parasztpárti gyűlésből hazatérő községi küldöttséget meleg ünnepségekben részesítette. Szintiszta igazság, az egész község lakossága sokáig és sokszor éltette Maniu Gyulát, ami természetesen nem valami kellemesen hatott az ellenpártiakra, s botrányokat akartak provokálni, de senkisémet méltatta őket figyelemre. Az 5 állításaikkal szemben verekedések és egyéb incidensek nem történtek, mert ha lettek volna — elképzelhető-e valaki, — hogy az akták irattárba kerüljenek, amikor politikai ellenfél a vádlott. Tehát a kis község nyugalma nem borult fel — mint ők állítják, — hanem az igazság az, hogy a kis község ép úgy, mint az egész ország, várja a változást. Soraim közléséért kérem, fogadja Szerkesztő Ur leghálásabb köszönetem kifejezését: **Janota Péter,** egyetemi hallgató

Rehabilitált aradi rendőrségi igazgató.

A Iancu Traian elleni vádak a belügyminisztérium alaptalanoknak nyilvánította és visszahelyezte állásába

(Arad, április 5.) Általános feltűnést és megütközést keltettek annak idején Iancu Traian rendőrigazgató, bűnügyi osztályfőnök ellen elhangzott vádak, amelyeknek alapján, mint akkoriban az Aradi Közlöny megírta, a rendőrigazgató fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen a belügyminisztériumban. A fegyelmi vizsgálat megtartásáig a rendőrigazgatót felfüggesztették állásától és egy belügyi vezérfelügyelő érkezett Aradra, ki a megvádolt főtitkár ügyében lefolytatta a vizsgálatot. Előre látható volt, a vizsgálat megállapította, hogy a vádak minden alapot nélkülöznek és azokat olyan emberek találták ki, akiknek érdekükben állott, hogy a rendőrigazgatónak kellemetlenkedjenek. A felsorakoztatott „vádoló” tanúk egytől-egyig Iancu Traian korrektségét igazolták és bebizonyították, hogy a vádak rosszindulatból fakadtak.

A vizsgálat folyamán felvett jegyzőkönyveket a vezérfelügyelő Bucuresztibe vitte, ahol a belügy-

miniszter személyesen tanulmányozta át azokat. Ma délelőtti távirati rendelet érkezett a belügyminisztériumtól az aradi államrendőrséghez, amely a legteljesebb mértékben rehabilitálta az alaptalanul megvádolt rendőrigazgatót. A rendelet maga is sajnálkozva állapítja meg, hogy az aradi rendőrség egyik régi főtitkárját indokolatlanul meghurcolták és utasítja az aradi rendőrprefekturát, hogy Iancu Traian rendőrigazgatót — a távirati rendelkezés után — nyomban ossza be az őt megillető helyre. Filotti Zamfir rendőrprefektus, a belügyminiszteri rendelet alapján Iancu Traian rendőrigazgatót régi helyére helyezte vissza, illetve újból a bűnügyi osztály vezetőjévé nevezte ki. Iancu Traian rehabilitálása általános és őszinte örömet keltett Aradon. Mesesán inspektort, aki ideiglenesen vezette a bűnügyi osztályt, a rendőrprefektus az inspektorátus vezetésével bizta meg.

Boneu Vazul bepörölte Arad megyét.

Arad megye volt prefektusának érdekes keresete a timisoarai tábla előtt.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Arad vármegye Averescu-párti volt prefektusának, Boneu Vazulnak közigazgatási ügye foglalkoztatja tegnap a temesvári táblát. Az Averescu-párt rövid, alig egyéves uralma után a liberális-kormány újból Georgescu János nevezte ki prefektussá, mg Boneu ismét régi állását foglalta volna el, mint a vármegye főjegyzője. Boneu azonban betegeket jelentett és három havi szabadságot kért utódjától. Georgescu megadta a kért szabadságot, amelynek leteltével Boneu további hat havi szabadságot kért. Kérvénye mellé csatolta kezelőorvosának bizonyítványát, amely szerint föltétlenül szükség van szabadságának meghosszabbítására.

Georgescu prefektus Boneu főjegyzőt egy hatósági orvossal vizsgáltatta felül, aki munkaképesnek találta a páciens. Boneu egy másik magánorvos bizonyítványának alapján kérte újból a szabadság meghosszabbítását. Georgescu ismét hatósági orvoshoz utasította. Így Boneut összesen három magánorvos és négy hatósági orvos vizsgálta meg, a magánorvosok valamennyien betegnek találták, a hatósági orvosok mindnyájan szolgálatképesnek minősítették. Erre Georgescu prefektus megtagadta a főjegyzőnek a szabadság meghosszabbítását. Boneu ennek ellenére a három havi szabadság letelte után se jelentkezett hivatalában, mire a prefektus 1927. december 10-iki rendelettel beszüntette a fizetését. A főjegyző a belügyminisztériumhoz fordult panasszal, aki elrendelte, hogy a prefektus a vármegyei főjegyzőt az egészségügyi minisztérium által kiküldendő orvossal vizsgáltsa felül.

A prefektus a hét orvosi bizonyítványt átküldte Spiru János dr. aradi egészségügyi felügyelőnek, ki fölöslegesnek találta négy hatósági orvos egybehangzó véleményével szemben ötödik hatósági orvos kiküldetését s ilyen értelmű jelentést küldött az egészségügyi minisztériumnak. Boneu főjegyző a temesvári táblához, mint közigazgatási bírósághoz fordult és kérte a prefektus rendeletének az érvénytelenítését, mivel a köztisztviselőnek betegség címén szükség esetén akár egy évi szabadságra is van igénye és arra az időre teljes járandóságai esedékesek, nemcsak a törzsi-zetése, de lakpénze és egyéb pótlékai is.

A tegnapi tárgyaláson Arad megye képviselőjében Petrutiu Justin dr. vármegyei főügyész jelent meg, a panaszos főjegyző nevében pedig, aki különben közben a múlt hó végén szolgálattételre jelentkezett Grigorovici István dr. aradi ügyvéd. Grigorovici dr. kérte a tárgyalás elnapolását, mert az ügygel nem tudott kellőképpen foglalkozni. Arad megye ugyanis nem csatolta be idejében a szükséges aktákat a táblához, a megyeházán viszont a hivatalos titoktartásra való hivatkozással megtagadták a főjegyző ügyvédjének a szükséges akták átadását. Grigorovici dr. azt is kifogásolta, hogy a vármegye a közigazgatási

bírósg által bekért okmányokat nem eredetiben küldte meg a táblának, amint azt a törvény előírja, hanem csupán másolatban. Azonkívül a megye nem csatolta be az ügyre vonatkozó összes iratokat, hanem csak a megyének kedvezőeket, viszont azokat az okmányokat, amelyekből a megyére esetleg hátrány származhatna, visszatartotta a megyei levéltárban. A közigazgatási bíróság helyt adott Grigorovici dr. kérelmének és a tárgyalás folytatását május 16-ra tűzte ki, egyúttal kötelezte Arad megyét, hogy az ügyre vonatkozó összes iratokat, mégpedig eredetiben küldje be a közigazgatási bíróságnak.

Aradi autó

gázolt egy pecscai asszonyt.

A gázoló soffört az aradi ügyészség letartóztatásba helyezte.

(Arad, április 5.) Ma ismét halálos szerencsétlenséget idézett elő egy aradi automobil. Az Ar. 397. jelzésű autótaxi három utassal indult Pécskára. Közvetlenül a község határában, a felkavart porban egy idősebb nő került az autó elé. Varga Lajos sofför, állítólag túlkölt és megpróbálta kikerülni a szerencsétlen teremtést, aki valószínűleg nem hallotta az autó jelzését és a sebes iramban robogó, elkerülő autót elé futott, mely aztán elütötte. Az autót az utasok azonnal megállították s a súlyosan sérült asszonyt, aki eszméletlenül maradt az országút porában, beszállították Pécskára. Ott bevitték a községi orvoshoz, aki megállapította, hogy sérülései életveszélyesek. Értesítették a csendőrséget is. Kiderült, hogy a halálra gázolt asszony Német Mária pecscai lakos. Az asszonyt lakására vitték, ahol anélkül hogy eszméletre tért volna, fél óra múlva kiszenvedett. A csendőrség telefonon értesítette az aradi ügyészséget a halálos szerencsétlenségről és az ügyészség rendelkezésére ma délelőtti az aradi államrendőrség letartóztatta a vigyázatlan soffört. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy lehetetlen volt elkerülni a szerencsétlenséget, mert az asszony a kitérni akaró autó elé futott, amelyet így fékezni már nem lehetett. Az autó utasainak vallomása szerint, nem látták az országuton halladó asszonyt, viszont jól hallották a túlkölést és csak akkor tudták meg, hogy szerencsétlenség történt, amikor az autó megállt. A soffört az ügyészségre kísérték, ahol a vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte.

— **Rendbehozzák az aradi külvárosi uccákat.** Az aradi városi mérnöki hivatal ma árlejtést írt ki egy uthengerelő gépre, amely az uccák rendbetartásához szükséges. Ezzel a géppel a mérnöki hivatal nemcsak a belvárosi, hanem a külvárosi uccákat is rendben tudja tartani, úgy, hogy ezután nem történhetik meg a szokásos eset, hogy sár idején egyes uccákba egyáltalán nem lehet kocsival behajtani. A hengerelőgép körülbelül 700.000 lejbe fog kerülni.

Ma 5, 7 és 9 órákor
AS HRZSÉBIT-MOZGOBAN
HARRY PIEL legújabb érdekesítő kettős szerepe: az **Utolsó blöff** 10 nagy felv.
 Telefon szám 70. Olesó helyárok.
 Jön: húsvéthét: Petrovich Szvetislávval A SZIRÉN.

B. Kálmán Sári végleg bucsut mond a szinpadnak. *As aradi színház dráma művésznője a forró dezzákhat felcseréli a polgári élet bo' dog nyugalmasságával.*

(Arad, április 5.) B. Kálmán Sári vasárnap este megköszöni a függöny előtt a tapsokat, egy-egy könny is kibugyan talán szeméből, föltólulnak az emlékek, a szép színházi esték emlékei, aztán be az öltözőbe, elő a sminkkendővel — és a Művésznő véglegesen visszabilen a Nagyságos Asszony polgári életébe: B. Kálmán Sári végleg adieut int a szinpadnak.

Fölkerestük a bucsuzó-művésznőt. Puha lakás. Nyugalom és kényelem. Igy, igen, érdekes visszavonulni. A kedves háziasszony közvetlenségével kezd beszélni B. Kálmán Sári és a következőket mondja:

— Bizony, bucsuzom a szinpadtól, az édes dezzákától. Jaj, de nehéz a háztartásos, polgári életet a színházzal összehozni. Noha — érdekes — a férjem, talán az egyetlen férj, kerelen ellenzi a bucsut. Most már azonban eltökélt a szándékom: bucsu. Csütörtökön utazás, hajójegy, Konstantinápoly, Athén... ezt, mint színesző, nem tehetem, hisz egyik szerep a másik után jön, most is Szendrey még rár

akarta osztani az Olympia főszerepét.

— Hét éve eszem a színész-kenyeret. Arad Budapest, akadémia, Szeged, Budapest. Reneszánsz-színház, ismét vissza Aradra, szép premierek, meleg, tapsos színházi esték, jóleső, kellemes reminiszcenciák, jó érzés ezekkel megpihenni egy kicsit. Eddig igazán dolgoztam. Sokat játszottam, hát kóstoljuk most meg szépen az Élet csendesebb játékát: a polgári miliót. Hogy örökre hallgatnék? Ki tudja? A férjem szereti, ha játszom. Egy-egy jobb szerep, az ő kedvéért... talán. Most nincs próba és nincs láz és idegesség és oly jó ez. Lehet, elfog majd a vágy, ejh, de maradjon akkorra is valami beszélgetési anyag...

Vágyak, álmok, színésznők, diadal. Vágyak, álmok, polgári lakás, kényelem, nyugalom. B. Kálmán Sári először az előbbinek örült, most az utóbbiért boldog...

Bucsuzás. Most csak töleim bucsuzik B. Kálmán Sári. Kézcsókra nyújtja kezét. Vasárnap a közönségnek int meleg, szeretetteljes, hálás, fájdalmas és mégis boldog adieut. (=)

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár újabb fuziója.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár — ez a régi, nagy aradi intézet — újabb bizonyítékát adja annak a közkedveltségnek, melynek nemcsak városunkban és megyénkben, hanem az egész Bánátban örvend. A tegnapi tartott rendkívüli közgyűlése újabb két fuziót mondott ki. Az egyiket az 1873-ban alapított, 7,200.000 lej tőkéjű és Csanádon székelő „Német és szerb-csanádi takarékpénztár részvénytársaság”-gal, a másikat pedig az 1904. óta fennálló és 2,100.000 lej tőkével bíró „Világosi takarékpénztár

részvénytársaság”-gal. Kétségtelen, hogy ezzel a két intézettel való egybeolvadás erősen segíti elő a Polgári Takarékpénztár továbbra is rohamos és hatalmas arányokban kibontakozó fejlődését, míg másrészt a legjobb hatással lesz Csanád és Világos közgazdasági életének felrészítésére. Mindkét intézet a Polgári Takarékpénztár fiókjává alakul át. Ezek szerint városunk környékének és a Bánátnak 26 leggazdagabb községében van fiókja a Polgári Takarékpénztárnak.

Zürichben 3.27, Párisban 16. — a lej.

Helyi valutaárak. (Április hó 5.)
 Kifizetések: Berlin 38.40, Newyork 160.40, London 785, Páris 6.34, Milanó 8.49, Prága 4.76.50, Budapest 28.20, Zágráb 2.83, Bécs 22.65, Zürich 31. — **Áru:** Márka 38.50, dollár 160.50, angol font 785, francia frank 6.35, olasz lira 8.50, cseh korona 4.75, pengő 28.20, dinár 2.75, osztrák schilling 22.60, svájci frank 31. — **Pénz:** Márka 38.25, dollár 169.30, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.45, cseh korona 4.70, pengő 28.10, dinár 2.80, osztrák schilling 22.60, svájci frank 30.75. — **Irányzat:** Szilárduló.

Zürichi tőzsdenyitás. (Április hó 5.)
 Berlin 124.17.50, Amsterdam 209.15, Newyork 519.03, London 2534, Páris 20.43.25, Milanó 27.42.25, Prága 15.38.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.13.25, **Bucuresti** 3.26.50, Varsó 58.25, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdézárlet. (Április hó 5.)
 Berlin 124.10, Amsterdam 209.12.50, Newyork 519.03, London 2534, Páris 20.43, Milanó 27.42, Prága 15.38, Budapest 90.67.50, Belgrád 9.13.25, **Bucuresti** 3.26.50, Varsó 58.25, Bécs 73.05.

Bucuresti-i tőzsdézárlet. (Április hó 5.)
 Devizák: Páris 6.32, Berlin 38.38, London 783, Newyork 160.05, Milanó 8.48, Zürich 30.93, Prága 4.75.50, Bécs 22.59, Budapest 28.05. — **Valuták:** Napoleon 673, márka 38.60, léva 1.19, török lira 0.85, angol font 792, francia frank 6.44, svájci frank 31.20, olasz lira 8.70, drachma 2.20, dinár 2.84, dollár 159.75, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 22.95, pengő 28.60, cseh korona 4.75.

= Meghosszabbították az üzletek húsvéti záróját. Az aradi munkaügyi vezérfelügyelőség intervenciójára ma miniszteri távirat alapján (1990. számú rendelet), az üzletek húsvéti záróját a következőleg szabályozták: A

mai naptól kezdődően, április 14-ig bezárólag, mindazon üzletek, melyek eddig este 7 órákor zártak, este 8 óráig tarthatnak nyitva. Azok az üzletek, amelyek rendes körülmények között 8 óráig tarthatnak nyitva, ezen idő alatt is kötelesek este nyolc órákor bezárni. A borbélyüzletek szintén este 8 óráig tarthatnak nyitva. Szombaton, feltámadás napján szintén kötelező a 8 órai záróra.

= Nagyüzemmé fejlesztik a Gyöngyház-
 ipari részvénytársaságot. Az Aradi Gyöngyház-
 ipari r.-t. részvénytöbbségét, összesen 1365 darab részvényt, amelyek az Aradi Ipar-
 és Népbank tulajdonában voltak, tegnapelőtt dr. Beles közjegyző irodájában elárverezték. A részvénymajoritás Rosenberg Artur aradi nagykereskedő tulajdonába ment át, aki nagyszabású üzemmé szándékszik átalakítani a részvénytársaságot. A gyár, amely gyöngyházgombokat gyárt, most is üzemben van, de csak 15 munkás dolgozik benne. Legközelebb közgyűlést tart a részvénytársaság, amelyen megválasztják az új igazgatóságot. Az üzem kibővítése kapcsán egyelőre 40-50 munkást állítanak be a gépek mellé. Eddig tőkehiány akadályozta a vállalat prosperálását. Most ez az akadály megszűnt és kilátás van rá, hogy a Gyöngyház-
 ipari r.-t.-ből virágzó nagyvállalat lesz.

= Változások a menetrendben. Bucuresti-
 ból jelentik: A CFR vezérigazgatósága a tegnapi naptól kezdődően az arad-timisoarai, illetve arad-szentannai viszonylatban a következő menetrendi változást rendelte el: a 34. számú esti gyors Szentannára érkezik 19.08-kor, indul 19.10-kor, Aradra érkezik 19 óra 45 perckor. A 35. számú esti gyors Aradról indul 18.36-kor, Szentannára érkezik 19.09-kor. A 260. sz. esti személyvonat Temesvárról indul 19.58-kor, Aradra érkezik 21.33-kor. A 160. sz. esti személyvonat Aradról indul 20.20-kor, Temesvárra érkezik 21.43-kor. A 253. sz. reggeli

személyvonat Temesvárról indul 8.13-kor, Aradra érkezik 9 óra 45 perckor.

= Megállapították a szeszadó-alapárakat. A pénzügyminisztérium a következő hivatalos alapárakat állapította meg a gabonaszesz, borpárlat, cukka és a 30 foknál erősebb pálinkák szeszadójának kiszámítására: gabonaszesz 3.60 lej dekaliterfokonként, borból párolt szesz 12.25 dekaliterfokonként, cukka (30 foknál erősebb) 13 lej, pálinka (30 foknál erősebb) 13 lej dekaliterfokonként. Az új árak három hónapra érvényesek, vagyis április 1-től július 1-ig. A 20 százalékos ad valorem többletletéket úgy állapítják meg, hogy a fenti árakhoz hozzáadják a fogyasztási és termelési adókat és az így nyert összeg 20 százaléka a tulajdonképeni szeszadó.

= Az arany és az ezüst új beváltási ára. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium*kebelében működő speciális bizottság, a világi piaci árak figyelembevételével, a következő beváltási árakat állapította meg az ezüstre és az aranyra: Arany 107 ezer 123 lej, különként, ezüst 2777 lej kilónként. Ezek az árak a folyó év április elsejétől április 15-ikéig maradnak érvényben.

A cernauti „filmprimadonna” bukása

A libapásztorleány szokatlan élethistóriája. — Manikürös nő lett a cernauti orosz magnásasszony kegyeltje.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Nagy szenzációt keltett két esztendővel ezelőtt Wasilkó grófnő, a dugzagdag cernauti orosz magnásasszony felfedezése, aki Eleonora Zugun nevű leánykában a világ legcsodásabb szépségű és legtökéletesebb természetű nőjét fedezte fel. Zugun kisasszony Talpa bucovinai falucskában született és — ó romantika! — libapásztorleány volt, amikor a grófnőt megismerte. Ettől a naptól kezdve tüneményes gyorsasággal fejlődött Zugun kisasszony karrierje, hogy aztán a legutóbb épen olyan hirtelen derékon törjön. Wasilkó grófnő ugyanis elhatározta, hogy a kis libapásztorleányból filmszínésznőt csinál. Magához vette és miután egy sereg francia és német nevelővel egy esztendő alatt úgy ahogy kipalléroztatta, az elmúlt őszön a csodálatos szépségű leánykával sorra vette a nyugati metropolisok filmatelitét, hogy szerencsét próbáljon Zugun kisasszonnyal. Előbb Bécs, aztán Berlin, London, Stockholm, végül Páris voltak az állomás-helyek, ahol Wasilkó grófnő felfedezettjével kísérletezett. Am mindenütt hiába. A világ legszebb és legtökéletesebb természetű nője — nem volt alkalmas filmre. A gonosz objektiv-lencse a vlágszép arcot irigyen a legelképezhetetlenebbül csunyának kopirozta, úgy hogy a film világában a legnagyobb megdöbbenést váltott ki ez az egészen különös rejtelmes eset, amit végül is egy párisi orvosprofesszor oldott meg: Eleonora Zugun kisasszony ugyanis súlyos epilepsziában szenved és — valóban csodálatos — karrierje ideje alatt a legharmonikusabb szépséggé alakul át. Persze csak emberi szem számára, ami kevésbé annyira objektív, mint a fényképezőgépek lencséje. Így aztán mit volt mit tenni, Wasilkó grófnő kénytelen volt előállni kedvenc tervéről s Zugun kisasszony, aki a legkevésbé bánja a sikertelenséget, a tegnapi napon egy cernauti manikürszalonba lépett be. Érdekes, hogy a leányka falujában mint „ördögtől megszálottat” tekintették Zugun kisasszonyt s a babonás rutének körmenetet tartottak, amikor Wasilkó grófnő négylovas hintóján megszabadította őket a tragikus szépségű nyavalyatörös leánykától.

SPORT

O A húsvéti ünnepekre gazdag sport-programmot állított össze az AMTE. A Gloria-CFR bevonásával körmérkőzést rendez, amelyen kívülük a TAC és az oradeai Törekvés nagyszerű csapata vesznek részt. Vasárnap a Törekvessel a Gloria-CFR, a TAC-al az AMTE játszik, hétfőn pedig a TAC-al a Gloria CFR találkozik, a Törekvessel az AMTE mérkőzik. Az izgalmasnak ígérkező meccsek 3 és 5 órákor kezdődnek.

— AZ ARADI KÖZLÖNY...
 nak tartalma az erdélyi magyar újságírás eseménye.

Banca Industrială și Populară din Arad în lichidare.

Convocare.

Dni acționari ai Băncii Industriale și Populare din Arad în lichidare prin această se invită la

adunarea generală

care se va ține în Arad, la 28. Aprilie 1928. la 8 ore d. m. în localurile Băncii (Str. Berthelot No. 4 palatul Băncii.)

Obiecte:

1. Delegarea greșierului și alor 2 verificatori.
2. Raportul comisiei de lichidare despre mersul lichidării.
3. Situația privitoare la clarificarea operațiilor sociale.
4. Raportul despre vânzarea acțiilor ale: 1. Békéscsabai Áruforgalmi r. t. 2. Békéscsabai Leszámitoló és pénzváltó bank. 3. Industria Siderului S. p. A. Arad. 4. Magazia de Producte și de Mărfuri din Arad S. A.
5. Raportul despre licitațiunile făcute asupra palatului Băncii.
6. Raportul despre rezultatul licitațiunei făcute asupra imobilelor cuprinse în cartea funduară No. 4106 din Arad, casa în Bul. Regele Ferdinand No. 19. și intravilanul în Piața Mihai Viteazul No. 14.
7. Raportul că dl. Berecz Gavril membru în comisiune pentru administrarea fondului de pensie a renunțat și alegerea în locul lui unui membru nou.
8. Eventuale propuneri.

Dni acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiași sunt rugați a depune la Banca Industrială și Populară din Arad acțiunile lor cel puțin cu 24 ore înainte de adunarea generală.

Dat în Arad, la 30. Martie 1928.

Comisiune de lichidare a Băncii Industriale și Populare din Arad.

Maculatura papir 5 kgros osemagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Gyönyörű női kalap újdonságok szalma, manilla és kombinált 350 lejtől. Alakítások modellek után mérsékelt árban. Hozzávalók nagy választékban.

Josefine DEUTSCH Str. Brătianu (Weitzer-u.) 13., főpostával szemben.

Dr. Clauss-féle Vu'ko folyékony cipőcrém

a csodaszor érzékeny, finom, világos cipők és bőrtárgyak tisztításához Lej 25. — **Vulko-víz** pedig selyem-, szövet- és gyapjúkelmék, valamint a cipőcrémek által elpiszkolt mindennemű bőrök tökéletes, nyom nélküli tisztításához, Lej 40. — Kapható kizárólag:

DESIDERIU SÁNDOR szaküzletében Arad, Strada Romanului (Zrinyi-ucca).

vidékre szétküldés a pénz előzetes beküldése mellett.

Popa Nicodim

névre szóló

826. számú sofőr igazolvány elveszett.

Becsületes megtaláló kéri, hogy azt, mivel rá nézve semmi értéke nincs, a rendőrségen leadni.

Autoboxok

kocsmosára legmodernebben berendezve, kiadók. Érdeklődni: Kramer Sándor és Tea, Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 17. U. e. két forduló utánpótlás eladó

Elsőrendű fehérnemű varrónő

kerestetik április 15-ikére vidéki nagyobb városba. Csakis oly hölgyek adják be fizetési igényekkel ajánlatukat, kik úgy a női luxus fehérnemű, mint férfi fehérnemű varrásban teljesen önállóak.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1835

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.

Öregség!

Engedje meg, hogy a bécsi tanárok ezen új felfedezését bemutassam, amely azt eredményezi, hogy ön fiatalnak néz ki 50 éves korában is

Az ön bőre tud táplálkozni

és vissza tudja nyerni az idővel elvesztett szépségét és üdülését. Hála sok porusának az Ön bőre fel tud szívni bizonyos különleges módon elkészített táplálékokat és ezen háiszáledényeknek a vére meg tudja emészteti és átalakítja ezeket a tápszerkeket élő szövetekké és sejtékké. Tehát csakis a bőr elégtelen táplálása és nem a kor — mint általában hiszik — oka a ráncoknak, a ráncos orcák hervadt teintjének, amelyek öregek kinézetét kölcsönöznek egy nőnek. A legjobb napi „menü“ a bőr számára a következő 5 cm³ friss tejszinhab és előre preparált faolaj, 10 cm³ emulziós növényi zsírok, 2 cm³ szénhidrát. Mindezen alkotórészeket tartalmazza most a „Tokalon-krém“, a legjobb és a leghatékonyabb az ismert tápszerke között. Ez meg fogja élénkíteni és fel fogja frissíteni az Ön bőrét csaknem hihetetlen módon, még egyetlen éjszaka alatt is. Biztosítjuk, hogy fiatalos kifejezést fog kölcsönözni az Ön arcának és 28 nap alatt új és tartós szépségű teint fog Önnek kölcsönözni. Ha az eljárás sikertelen marad, visszadjuk pénzét. Használja rendszeresen a Tokalon-krémet, a legjobb bőrtápszer. Ez a krém kétféle alakban van forgalomban: az egyik teljesen zsírtmentes, a másik kissé zsírtartalmú; mindkét krém tartalmazza a legdrágább alkotórészeket, amelyek előidézik bármelyik nő teintjének és megfiatalodásának és megszépítését.

HASZNÁLJON TOKALON SZÉPSÉG-SZAPPANT IS.

Jegyzet. A Tokalon-krém gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertüzetekben kapható. A rendez nagysáru doboz ára 80 lej. A rendez mennyiségnek a kétszeresét tartalmazó doboz ára 120 lej. Ha valahol nem tud Tokalon-krémet vásárolni, rendelje meg Parfümeria Elitel Bucaresti, Calea Victoriei Nr. 39. címező.

Legolcsóbb husvétii bevásárlás Kávékirálynál, Piata A. Iancu (Forray-u. sarok)

Elfogták Besszarábia hírhedt banditáit.

Volt orosz főhadnagy mint rablóvezér.

(Az Aradi Közlöny chisinaui tudósítójának távirata.) Szenzációs fogást csinált az elmúlt napon a chisinaui rendőrség. Hat esztendőm át tartott szakadatlan országos körözés és üldözés után a Dnyeszter-menti erdőségekben sikerült rajtatitni és elfogni Ioan Jalovscki volt orosz főhadnagy hírhedt rablóbandáját, amely még a forradalom kitörése óta garázdálkodott Besszarábiában, de az ország más részein is. Jalovscki volt főhadnagy és betyárjai magukat „bosszualló angyalok“-nak nevezték el és hihetetlen kegyetlenül bántak el azokkal, akik kezük közé estek. Egy esztendővel ezelőtt egy izben már sikerült körülfogni a bandát. Egy zászlóalj csendőr vont gyűrűt a banda köré, de az elszánt banditáknak sikerült kivágniok magukat. Az ekkor lefolyt formális harcban ötven csendőr és kilenc bandita esett el. Néhány nap múlva a banda néhány

elszánt tagja a legnagyobb vakmerőséggel behatolt Petrov chisinaui sziguranca komiszar lakásába, akit feleségével együtt, amiért rejtékhelyüket kinyomozta és rájuk vitte a csendőröket, borzalmas kegyetlenséggel meggyilkoltak. Az elfogott banditák kihallgatását holnap kezdik meg a chisinaui katonai ügyészségen.

Beketow Mátvás eltűnt Budapesten

Hozzá tartozói a cirkuszigazgató öngyilkosságától tartanak. (Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Érdekes bejelentést tettek ma délelőtt a főkapitányságon. Beketow Mátvás, a híres budapesti Beketow-cirkusz igazgatója nyomtalanul eltűnt otthonról és kedd óta nem jelentkezett. Családiának levelet hagyott, amelyben azt írta, hogy erősen deprimált s azért megy el otthonról. Miután

attól félnek, hogy a cirkuszigazgató öngyilkosságot követ el, erélyes nyomozás folyik hollétének kiderítésére.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF. Cenzurat: Prefectura Júdeului.

Tavaszi szenzáció!

Miután a gyárilag előállított ruhák raktáron tartását megszüntettük, a színházépületben levő üzemünkben csakis saját műhelyben készült divatos

férfi, nő- és gyermekruhák, felöltők

kaphatók. Ezen ruhák kivétel, minőség, tartósság tekintetében felhívulnak minden gyárilag előállított ruhát. — Bol- és külföldi gyapjuszövetek nagy választékban. Külön mértékosatály. Olcsó árainkról kirakataink meggyőznek mindenkit. 1871

Szántó és Komlós.

NOI HARISNYA Adogó L. 265: Férfizokni 16 lej! Gyermekzokni 12 lej! Kestők 45 lej! Bőrkészítők I. classe 185. Selyem sálak 35 lej! Selyem combiné 375 lej! Selyem reform nadrág 200 lej! Csipkék eszterlé mintáztatni!

BOGYÓ A. Str. Eminescu 19. (Deák Ferenc-utca)

Szalmakalapok 350 lejért, Gaby szalonban Arad. Bul. Reg. Ferdinand (Jászor főterceg-ut) 21. szám 1. emelet

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 8 Lej. vastagabb betűvel 8. Melve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szó hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézközlőkre válaszolunk. Aláíratok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sajtkészítők figyelmébe!!
A legkiválóbb sajt a schweizeri fajlított készült. Hatásos, nem romlandó készítmény. **EGGER & Co. R.-T. vegyészeti gyár, Cluj.** Ugyanott kapható a Sajt-készítés kézikönyve 20 lej előzetes beküldés ellenében.

ALKALMAZÁS.

KIFUTÓ fiu és leány felvétetik Szeged Irógép-vállalat. főpostával szemben. 1858

GÉPIRÓNÓT német nyelvben jártasat keresek. Jelentkezés délutánként 2-3 óra között. Notar public Aradul-nou. 1894

JOLFÓZÓ mindenek anyagra felvétetik. Str. Eminescu 10. I. em. ajtó 8. 1898

LAKÁS.

KIADÓ egy kétszobás lakás vagy két szoba butorozva vagy garzon lakásnak esetleg irodahelyiségnek. Érdeklődni az Aradi Közlöny kiadóiban. 1897

MAGÁNOS urnőnek ingyen adok lakást. Cim Kerpel könyvkereskedésében. 1890

BELVÁROSBAN kiadó azonnal 2 irodának vagy műhelynek. alkalmas szoba. Bővebbet Str. Románului 6. a ház mesternél. 1892

IRODÁNAK raktárhelyiségnek. műhelynek alkalmas. suterain. helyiség május 15-étől kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1887

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FISCUTI gazdaságban egy 5 HP. Lyster motor eladó. Megtekinthető ugyanott. 1878

NYEST BOÁK divány párnák. gyönyörű faragott ebédülő. vitrinek. antik butorok u. m. comódok. szekrények. üveg-szekrény. ágyak. órák. íróasztalok. szék-önök stb.. 7 fiókos szekrény. falli órák. varró asztalok. asztalok. székek. szék-önök. rézárnyak. zongorák. álló villany-lámpák. ebédlőszőnyegek. perzsák. férfi öltönyök. festmények. függönyök. storeok. dupla ágyterítő. aranyszítt con-sol. porcellánok. díszágyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet. Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

ELADÓ iókarban levő. szép. elegáns üzleti berendezés üvegezett búttokkal és fali schuberekkel. ugyanott Wertheim Yassa is eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1867

ANTIK ÉS MODERN butorokat. műtárgyakat. antik poharakat. márkás porcellánokat. antik sálakat. használt butorokat. szőnyegeket. szervizeket. férfi ruhákat. fehérneműket stb. bizományba veszek. azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné. Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros osomakban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Cséplőszekrényeket, Fordsontractorokat,

kézpénzért veszek. 1507
Eliás Győző Timisoara, III., Str. Radulescu No. 8.

OKTATÁS.

ÁLLAMI TANÁR német és francia nyelv szakos. nagy paedagogiai gyakorlatlath, alapos tanítást nyújt. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1870

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A NEMESSZIVŰ EMBEREKHEZ. Súlyos beteg özvegyasszony 3 apró gyermekével a legnagyobb nyomorban bármilyen csekély adományt kér. Bármit leghálásabban fogad. Cim özv. Juhászé. Calea Saguna (Varjassy Lajos-ucca) 64. 200

Logosóbb villamosvilágítási, csengő és telefonberendezési vállalat. :: Ideál és Rex kerékpárok logosóbban
Varga és Rosenfeld csillárraktár Arad, Bul. Regina Maria 12.

SAROK magánház vegyeskereskedéssel eladó. Ugyanott egy jobb hálószoba, háromrészes ruhaszekrényvel, tükrös ajtókkal, terakota képek és egy fürdőkád is eladó. Str. N. Bogdan si Str. Badea Cărtan (Fácán és Angyal-ucca) sarok. 1903

Allandó szabózáti és mülhímzési tanfolyam „SINGER” osaládi varrógépen teljesen díjtalanul üzletünkben:
BOURNE & Co. Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 17.

Bérházakra

nagyon olcsón
jelzálogmentesen azonnal folyósítatok

Bővebbet: 1800

HERZOG,
Strada Bratiano (Weitzer János-u.) 17

Meghívó.

A Gyöngyhézipari R.-T. Arad

tisztelt részvényeseit az 1928. évi április hó 21-én délelőtt fél tizenegy órakor a gyár saját helyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésére

ezenel tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
2. A lemondott igazgatósági tagok lemondása feletti határozathozatal.
3. Az igazgatósági tagok megválasztása 1 évre.
4. Három felügyelő-bizottsági tag lemondása feletti határozathozatal.
5. Három felügyelő-bizottsági tag megválasztása 3 évre.
6. Esetleges indítványok.

Meghívó.

A Gyöngyhézipari R.-T. Arad

tisztelt részvényeseit az 1928. évi április hó 21-én délelőtt fél 12 órakor a gyár saját helyiségében megtartandó

második rendes évi közgyűlésére

ezenel tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1927. évi zár számadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és felmentvények megadása iránti határozathozatal.
3. Az alaptőke leszállítása, a ker. törvénykönyv 209. §-a alapján a részvények névértékének leszállítása által és határozathozatal a részvények lebélyegzésének összegszerű megállapítására nézve.
4. Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése iránt 2000 drb. új részvény kibocsátása által.
5. Esetleges indítványok.

1901

Ágytollát tisztítsa meg

a gázra és villanyerőre berendezett modern tolltisztító vállalatnál 1508
Str. Cercetasilor Szt. Pál-u. 4.

Évek óta fennálló üzlethelyiség lakással és teljes berendezéssel kiadó. havi 1800 leiert elsejére. Ugyanott ujonnan villaszertüleg épült 4 szobás magánház szép gyümölcsös kert eladó. esetleg bére kiadó május elsejére. Cim Str. Gen. Ooazda (Borena-u.) 28. a tulajdonosnál

KOCSIK,

bőrfedeles, különféle hajtókocsik, stráf, tejes és keré 1500 a legújatosabb árban eladó.

Végh István keszgyártó
Arad, Str. Ghiba Birta 26 (Varjassy J.-u.)

Nr. G. 25411—1927.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

In baza executiei de escontentare efectuată in ziua de 25. Noembrie 1928. pe baza deciziei judecătorești mite Arad cu Nr. 20276—1927. obiectele sechestrate in procesul-verbal de executie cu Nr. G. 25411—1927. 1 cassă de fier. 1 masină de scris. 1 birou de scris. si alte obiecte pre tuite in suma de lei 10850 cuorins in favorul Paul Mihelji repr. prin dr. Ferdinand Sommer advocat. din Arad. pentru suma de 5000 lei capital restant interese de 12% dela 1. Noembrie 1927. precum si spesele stabilite până in prezent se vor vinde la licitatie publică in Arad. Bul. Reg. Maria Nr. 13. in ziua de 6. Aprilie 1928. ora 5 1/2 d. m. conform Art. de lege IV. §-ului 107. si 108. din anul 1881. al legi executivnale.

Aceasta licitatie se va tine si in favorul Casei de Pastrare Gen S. p. A. Industrie mobile Arădana. Fabric de Tigle si cărămizi „Bohr” Forestraul Arădan S. p. A. dr. Sas Ernest. CarolB. Reich. Firma Fratii Spitzer, Reichsthaler Lea. Manek Cediceau.

Arad, la 9. Martie 1928.

1904

Sei portărel.

Muzsay József

Arad, a színházzal szemben,

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny ...	1600—
Tiszta gyapjűöltöny ...	2450—
Covercoatdivatöltöny ...	3150—
Féltő tavaszi ...	1950—
Divat-nister ...	2350—
Covercoat nister v. raglán ...	3500—
Frogol-kabát ...	2100—
Gummikabát ...	860—
Iskoalöltöny előírás szerint ...	1600—

Dvatszabóság! 178

Nagy postó raktár!

Párizsi legszebb és legújabb fazonu gyűrűk, fűggők és egyéb ékszerek érkeztek a húsvéti ünnepekre **Hartmann Kálmán** ékszerészhez Arad, Minorita-palota.